

POWIAT ELBLĄSKI

**Raport z realizacji Programu Ochrony
Środowiska dla powiatu elbląskiego
obejmujący lata 2014-2015**

Autor opracowania:

EKOMILA Kamila Czaczyk-Medeksa

ul. Grunwaldzka 231, 85-438 Bydgoszcz

srodowisko@ekomila.com.pl

www.ekomila.com.pl

3 czerwca 2016

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla powiatu elbląskiego obejmujący lata 2014-2015

Spis treści

1.	WPROWADZENIE	4
1.1.	PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA RAPORTU Z PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	4
1.2.	CEL SPORZĄDZENIA RAPORTU	4
1.3.	ZAKRES RAPORTU	4
1.4.	METODOLOGIA I ŹRÓDŁA GROMADZENIA DANYCH	5
2.	CHARAKTERYSTYKA POWIATU ELBLĄSKIEGO	6
3.	CELE I ZADANIA PROGRAMU	7
4.	REALIZACJA DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W PROGRAMIE W LATACH 2014 I 2015	12
4.	WSKAZANIE STATUSU REALIZACJI INWESTYCJI ZAPLANOWANYCH DO REALIZACJI W LATACH 2014-2021	34
5.	ZEZWOLENIA WYDANE W CELU OCHRONY ZASOBÓW POWIATU	39
5.1.	KOPALINY	39
5.2.	ZASOBY WÓD	40
5.3.	POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	47
5.4.	GOSPODARKA ODPADAMI	48
6.	MONITORING REALIZACJI PROGRAMU	49
7.	PODSUMOWANIE	52
8.	WNIOSKI	64

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna sporządzenia raportu z Programu Ochrony Środowiska

Polityka ochrony środowiska to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Zrównoważony rozwój to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Polityka ochrony środowiska państwa prowadzona jest na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, w szczególności tj. Strategii Bezpieczeństwa Energetycznego i Środowiskowego, Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa, Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki. Obecnie przygotowanych jest 9 strategii, jednakże trzy wymienione powyżej są ze sobą komplementarne i uzupełniają się wzajemnie pod kątem myśli ochrony środowiska. Jednocześnie wskazuje się, że Polityka Ekologiczna Państwa przestała obowiązywać w grudniu 2015 roku, wskutek uchylenia art. 15 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska – dalej POŚ (Dz. U. z 2013r. poz. 1232, ze zm.).

Polityka ochrony środowiska prowadzona jest na podstawie wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych programów ochrony środowiska. Na podstawie art. 17 POŚ organy wykonawcze, między innymi powiatu, są obowiązane, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządzić powiatowy program ochrony środowiska. Dokument podlega uchwaleniu przez radę powiatu. W związku z tymi przepisami, został sporządzony Program Ochrony Środowiska dla powiatu elbląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021. Został on przyjęty Uchwałą nr XXXIII/75/2014 Rady Powiatu w Elblągu z dnia 7 listopada 2014 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Programu Ochrony Środowiska. Zarząd powiatu jest obowiązany do sporządzania co 2 lata raportu z realizacji celów zawartych w dokumencie. Raport ten przedstawiany jest organom wykonawczym, czyli radzie powiatu.

1.2. Cel sporządzenia raportu

Raport jest sporządzany w celu określenia, czy prowadzone działania inwestycyjne i pozainwestycyjne są prowadzone zgodnie z obowiązującym dokumentem Programu ochrony środowiska oraz czy i w jaki sposób dąży się do realizacji celów w nim zawartych. Raport jest narzędziem monitorującym czy podjęte działania prowadzone są we właściwym kierunku. W celu możliwości mierzalnego określenia realizacji założeń programu autorzy dokumentu zaproponowali wskaźniki monitorowania. Analiza części opisowej raportu oraz wspomnianych wskaźników pozwoli na wyciągnięcie wniosków czy program jest realizowany.

1.3. Zakres raportu

W raporcie przytoczono cele przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu elbląskiego. Zawarto działania inwestycyjne i poza inwestycyjne prowadzone przez władze

powiatu elbląskiego, samorządów znajdujących się w granicach powiatu, nadleśnictw oraz innych instytucji odpowiedzialnych za realizację założeń programowych. Dodatkowo przedstawiono stan wskaźników monitorowania za lata 2014-2015 i dokonano ich porównania z poprzednim okresem raportowania. Ostatnią część raportu stanowi podsumowanie oraz wnioski wskazujące czy cele programu są realizowane.

1.4. Metodologia i źródła gromadzenia danych

W celu zgromadzenia danych wysłano pisma z prośbą o przekazanie informacji o działaniach podjętych w celu realizacji celów zawartych w Programie Ochrony Środowiska. Prośby zostały skierowane do następujących instytucji:

1. Zarząd Powiatu w Elblągu, ul. Saperów 14A, 82-300 Elbląg,
2. Urząd Miasta i Gminy Tolkmicko, ul. Plac Wolności 3, 82 - 340 Tolkmicko,
3. Urząd Miasta i Gminy w Młynarach, ul. Dworcowa 29, 14-420 Młynary,
4. Urząd Miejski w Pasłęku, Pl. Św. Wojciecha 5, 14-400 Pasłęk,
5. Urząd Gminy Elbląg, ul. Browarna 85, 82-300 Elbląg,
6. Urząd Gminy Milejewo, ul. Elbląska 47, 82-316 Milejewo,
7. Urząd Gminy Godkowo, Godkowo 14 , 14-407,
8. Urząd Gminy w Rychlikach, Rychliki 86, 14-411 Rychliki,
9. Urząd Gminy Markusy, Markusy 82, 82-325 Markusy,
10. Urząd Gminy Gronowo Elbląskie, ul. Łączności 3, 82-335 Gronowo Elbląskie,
11. Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, ul. Głowackiego 17, 10-447 Olsztyn,
12. Nadleśnictwo Dobrocin, Dobrocin 20, 14-330 Małdyty,
13. Nadleśnictwo Młynary, ul. 1 Maja 21 A, 14-420 Młynary,
14. Nadleśnictwo Zaporowo, Piórkowo 8, 14-526 Płoskinia,
15. Nadleśnictwo Elbląg, ul. Marymoncka 5, 82-300 Elbląg,
16. Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej, ul. Bohaterów Westerplatte 18, 82-300 Elbląg,
17. Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu, ul. Junaków 3, 82-300 Elbląg
18. Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego, ul. Grunwaldzka 2, 82-300 Elbląg.

Dodatkowo do sporządzenia raportu korzystano z innych ogólnodostępnych źródeł danych w postaci:

1. Dane GUS w Olsztynie – Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015r., Powiat Elbląski,
2. Dane GUS – Bank Danych Lokalnych,
3. Informacja o stanie środowiska na obszarze powiatu elbląskiego, Wyd. WIOŚ w Olsztynie, Delegatura w Elblągu, sierpień 2015r.,
4. Ocena stanu technicznego urządzeń melioracyjnych i osłony przeciwpowodziowej powiatu elbląskiego w oparciu o okresowe kontrole wykonane w 2014 roku, Wyd. ŻZMiUW, Elbląg, styczeń 2015r.,
5. Ocena stanu technicznego urządzeń melioracyjnych i osłony przeciwpowodziowej powiatu elbląskiego w oparciu o okresowe kontrole wykonane w 2015 roku, Wyd. ŻZMiUW,

6. Raport o stanie sanitarnym powiatu elbląskiego rok 2014, Wyd. PPIS w Elblągu,
7. Raport o stanie sanitarnym powiatu elbląskiego rok 2015, Wyd. PPIS w Elblągu,
8. Portal InfoGeoSkarb prowadzony przez Państwowy Instytut Geologiczny /www.igs.pis.gov.pl/.

2. Charakterystyka powiatu elbląskiego

Powiat elbląski położony jest na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Terytorialnie obejmuje 9 gmin: Tolkmicko, Młynary, Pasłęk, Elbląg, Milejewo, Godkowo, Rychliki, Markusy i Gronowo Elbląskie. Powiat zajmuje obszar 1.430,5 km². Geograficznie obejmuje część Zalewu Wiślanego, Żuław Wiślanych, Wysoczyzny Elbląskiej, Równiny Warmińskiej i Pojezierza Iławskiego.

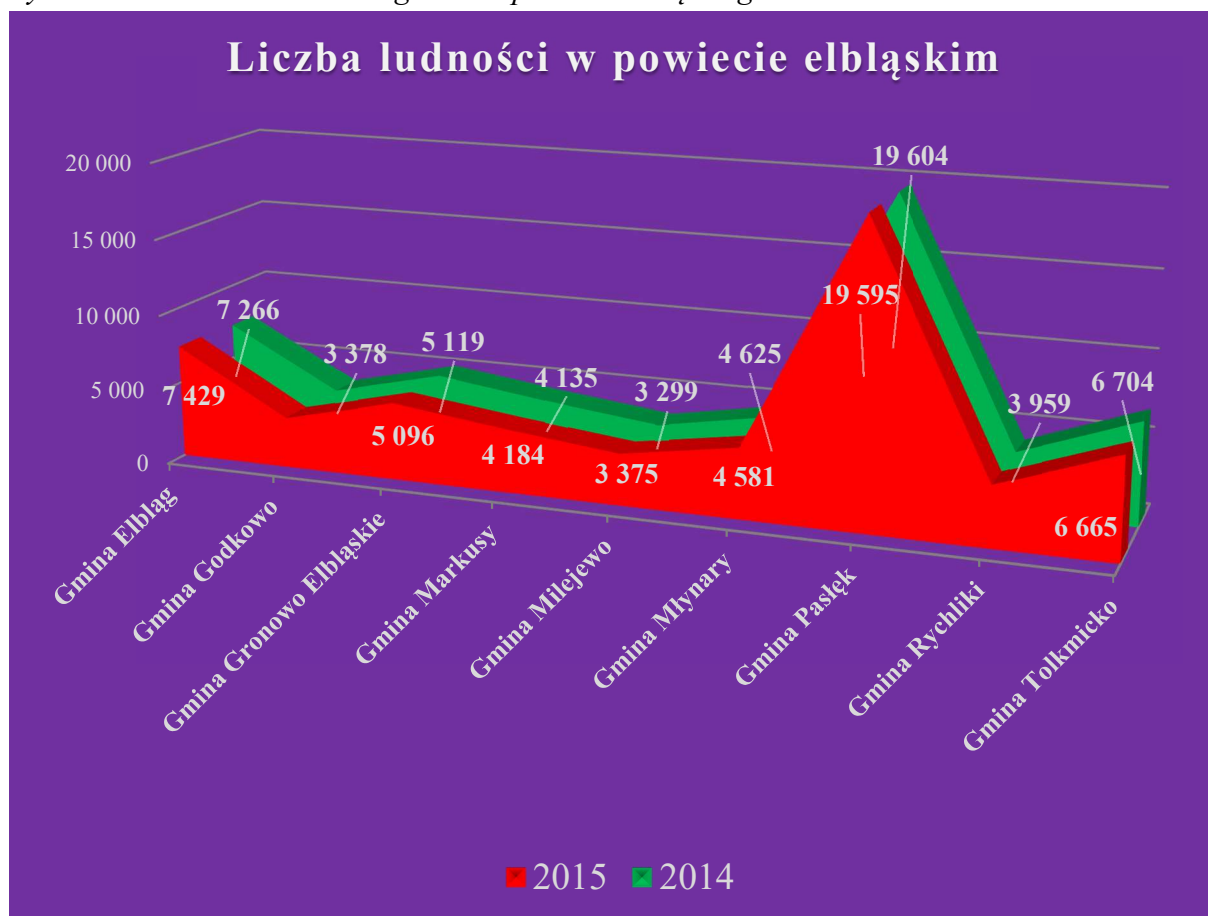
Rysunek 1. Mapa powiatu elbląskiego

Źródło: System Informacji Przestrzennej, Starostwo Powiatowe w Elblągu

Powiat elbląski w latach 2014 (stan na dzień 31 grudnia 2014r.) zamieszkiwało 58.040 osób. Poniżej przedstawiono wykres obrazujący liczbę ludności w poszczególnych gminach.

Rysunek 2. Liczba ludności w gminach powiatu elbląskiego w latach 2014 i 2015

Źródło: Opracowanie własne.

3. Cele i zadania Programu

W dokumencie Program Ochrony Środowiska dla powiatu elbląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021 podstawą jest zasada zrównoważonego rozwoju. Nadrzędnym celem strategicznym jest:

Zrównoważony rozwój powiatu elbląskiego szansą zachowania wysokiej jakości środowiska, poprawy i bezpieczeństwa ekologicznego oraz warunków życia mieszkańców.

Przyjęty Program Ochrony Środowiska dla powiatu elbląskiego zawiera trzy priorytety. Osiągnięcie nadrzędnego celu ma być efektem działań w ramach zdefiniowanych w dokumencie kierunków działań zawartych w poniższej tabeli.

Tabela 1. Wykaz działań prowadzących do realizacji celu Programu

Wyszczególnienie celów
Priorytet I Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych
<i>Kierunek 1.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami wód powierzchniowych i podziemnych</i>
<i>Działanie nr 1.1.1: Ochrona przed deficytem wód powierzchniowych i podziemnych</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja projektów mających na celu zapewnienie odpowiedniej ilości zasobów wodnych na potrzeby ludności i gospodarki. • Utrzymanie i modernizacja systemów melioracyjnych, w tym urządzeń piętrzących wodę, umożliwiających sterowanie odpływem i zmniejszeniem nierównomierności przepływu cieków. • Utrzymanie i odnawianie urządzeń melioracji szczegółowej. • Dążenie do maksymalizacji oszczędności zasobów wodnych przeznaczonych na cele przemysłowe i konsumpcyjne, propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody.
<i>Działanie nr 1.1.2: Ochrona przeciwpowodziowa</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczenie obszarów zalewowych tam, gdzie nie zostały jeszcze wyznaczone. • Przygotowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym. • Utrzymanie, modernizacja, remonty i rozbudowa infrastruktury przeciwpowodziowej kanałów, przepustów wałowych, stacji pomp i budowli piętrzących, wałów przeciwpowodziowych i koryt cieków naturalnych.
<i>Działania nr 1.1.3: Ochrona zasobów wód podziemnych</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Ustanowienie obszarów ochrony słabo izolowanych zbiorników wód podziemnych i stref ochrony ujęć wód oraz ich właściwe użytkowanie. • Likwidacja nieczynnych ujęć wody.
<i>Kierunek 1.2. Racjonalne użytkowanie zasobów kopaliny, gleb i powierzchni ziemi</i>
<i>Działania nr 1.2.1: Ochrona powierzchni ziemi i gleb</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Upowszechnianie zasady dobrej praktyki rolniczej. • Przeciwdziałanie erozji gleby poprzez stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych oraz ochrona przed erozją wodną. • Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom. • Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogeniczne, w szczególności zapobieganie dewastacji gleb heterogenicznych. • Zwiększenie skali rekultywacji gleb zdewastowanych i zdegradowanych. • Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego. • Usuwanie zanieczyszczeń gleb celem ograniczania ich negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowiska.
<i>Działanie nr 1.2.2: Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych, z wykorzystaniem BAT. • Opracowanie dokumentacji hydrologicznej dla ważnych ujęć komunalnych oraz dla ujęć na obszarach podatnych na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. • Budowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody. • Eliminacja nielegalnych eksploatacji kopaliny.
<i>Kierunek 1.3. Ochrona klimatu z uwzględnieniem gospodarki zasobami energetycznymi</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu zapewnienia wzrostu udziału OZE w bilansie energii pierwotnej.

- Realizacja działań zapisanych w wojewódzkim programie ekoenergetycznym.
- Zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki i ograniczanie zapotrzebowania na energię w powiecie.
- Aktualizacja lub opracowanie przez poszczególne gminy projektów założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
- Prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający przyrost zasobności drzewostanów.

Kierunek 1.4. Zachowanie i ochrona bogactw przyrodniczych i krajobrazowych

Działanie nr 1.4.1: Ochrona i zapewnienie integralności elementów rodzimej przyrody

- Właściwe zagospodarowanie lądowych korytarzy ekologicznych, łączących obszary o charakterze węzłowym.
- Budowa przejść dla zwierząt na trasach komunikacyjnych.
- Zapewnienie ciągłości rzek z uwzględnieniem tras migracji ryb.
- Ochrona tradycyjnych zadrzewień wzdłuż alei i dróg.
- Ochrona i renaturalizacja zbiorników roślinnych towarzyszących ciekom wodnym, otaczających zbiorniki wodne i obszary podmokłe.
- Wspieranie działań mających na celu restytucję zanikłych i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.
- Monitorowanie działań związanych z użytkowaniem organizmów modyfikowanych genetycznie.
- Powoływanie (w miarę potrzeb) nowych form ochrony przyrody.

Działanie nr 1.4.2: Ochrona różnorodności biologicznej w krajobrazie miejskim i wiejskim

- Promocja i realizacja programów rolnośrodowiskowych, wdrażanie na obszarach cennych przyrodniczo proekologicznych form gospodarowania.
- Wspieranie gospodarowania na ekstensywnie użytkowanych łąkach i pastwiskach.
- Ograniczenie zalesień na obszarach nieleśnych o wysokiej wartości przyrodniczej.
- Zachowanie i odtwarzanie śródpolnych remiz, zadrzewień, zakrzaczeń i małych zbiorników wodnych.
- Utrzymanie i tworzenie różnych form zadrzewień nierozzerwalnie związanych z przestrzenią krajobrazu kulturowego.
- Zachowanie, powiększanie i pielęgnacja terenów zielnych w miastach, jako obszarów rekreacji i ostoi przyrodniczych.
- Wprowadzenie do zielni miejskiej nasadzeń rodzimych gatunków drzew i krzewów przy stopniowej eliminacji gatunków obcych.
- Ograniczenie negatywnego wpływu rozwoju energetyki wiatrowej na przyrodę, mieszkańców, krajobrazu oraz obiekty zabytkowe poprzez wieloaspektową analizę potencjalnych oddziaływań i określenie warunków lokalizacji nowych inwestycji, w tym wskazanie w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów wyłączonych z możliwości lokalizowania obiektów energetyki wiatrowej.

Działanie nr 1.4.3: Zrównoważona gospodarka leśna

- Uzupełnieni i aktualizacja planów urządzania lasów nie będących w zarządzie Lasów Państwowych.
- Realizacja zadań wynikających z planów urządzania lasu oraz programów ochrony przyrody nadleśnictwa.
- Kontynuacja zalesień z uwzględnieniem potrzeb ochrony wartości siedlisk nieleśnych, kształtowanie korytarzy ekologicznych i rekultywacja terenów zdegradowanych.

Priorytet II: Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego poprzez poprawę jakości środowiska

Kierunek 2.1. Spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza

Działanie nr 2.1.1: Redukcja emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów z procesów wytwarzania energii

- Likwidacja lokalnych kotłowni o dużej emisji.
- Instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych i budowę nowoczesnych sieci ciepłowniczych.
- Instalowanie i modernizację urządzeń ochrony powietrza.
- Rozbudowa sieci gazowej tam gdzie jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione.
- Stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce.
- Termomodernizacja budynków.
- Opracowanie i wdrożenie programów zaopatrzenia w ciepło, z uwzględnieniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Działanie nr 2.1.2: Ograniczenie emisji z transportu

- Poprawa jakości dróg i organizacji ruchu kołowego.
- Wymiana taboru samochodowego na nowszy, bardziej ekologiczny.

Kierunek 2.2. Poprawa jakości wód

- Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków.
- Budowa systemów kanalizacji sanitarnej w szczególności na terenach wiejskich położonych na obszarach zlewni pojeziernych, w zlewni Zalewu Wiślanego oraz skupiskach zabudowy rekreacyjnej nad jeziorami.
- Budowa kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych oraz doposażenie już istniejących sieci w urządzenia podczyszczające.
- Opracowanie i wdrożenie programów rekultywacji zanieczyszczonych zbiorników wodnych.
- Realizacja działań wskazanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz programie wodnośrodowiskowym kraju.
- Wyposażenie gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowice i płyty obornikowe.
- Ograniczenie zanieczyszczeń powodowanych przez zakłady przemysłowe (w tym działające w sektorze rolno-spożywczym) poprzez budowę przykładowych oczyszczalni ścieków.
- Utrzymanie trwałej pokrywy roślinnej i ograniczenie zabudowy strefy brzegowej wód.

Kierunek 2.3. Ochrona przed hałasem i polem elektromagnetycznym

- Opracowanie programów ochrony przed hałasem na terenach, gdzie przekracza on wartości dopuszczalne.
- Ograniczanie hałasu na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej poprzez tworzenie stref wolnych od transportu, stref o uspokojonym ruchu, pasów zadrzewień oraz ekranów akustycznych.
- Budowa obwodnic i dróg alternatywnych do istniejących – wraz ze skutecznym zabezpieczeniem akustycznym.
- Remonty nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg.
- Tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem źródeł hałasu oraz wprowadzenie zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów.
- Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych.

- Wprowadzenie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo.

Kierunek 2.4. Ochrona przed substancjami chemicznymi w środowisku

- Sprawowanie nadzoru nad obrotem i stosowaniem substancji chemicznych dopuszczonych na rynek, zgodnie z zasadami Rozporządzenie REACH.
- Kontynuacja programu usuwania azbestu.
- Propagowanie produktów z substancjami ulegającymi biodegradacji.

Kierunek 2.5. Racjonalna gospodarka odpadami przyjazna środowisku

Wskaźniki w tym zakresie zostały ujęte w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2016

Kierunek 2.6. Ograniczenie zagrożeń środowiskowych dla zdrowia i życia mieszkańców

- Zbieranie i udostępnianie informacji na temat zagrożeń dla zdrowia lokalnego społeczeństwa.
- Wspieranie akcji edukacyjno-szkoleniowych dla pracowników administracji publicznej w zakresie zapobiegania awariom oraz skażeniom środowiska.
- Sporządzenie / aktualizacja powiatowych planów zarządzania ryzykiem występowania awarii.
- Doposażenie miejscowych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy tych awarii.
- Prowadzenie rejestru eko-awarii, jako bazy danych do analiz doświadczeń z ich przebiegu.

Priorytet III: Rozwój i doskonalenie działań systemowych w zakresie ochrony środowiska

Kierunek nr 3.1: Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska

- Stosowanie systemu „zielonych zamówień” publicznych.
- Promocja tworzenia „zielonych miejsc pracy”.
- Promocja transferu wiedzy z zakresu najnowszych technologii służących ochronie środowiska.
- Promocja ekologicznego stylu produkcji i konsumpcji.
- Promowanie wśród przedsiębiorców i instytucji systemów zarządzania środowiskiem (np. EMAS, ISO 14001, świadectwa CP).

Kierunek nr 3.2: Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska

- Zapewnianie dostępu do informacji o stanie środowiska.
- Rozwój współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej dla realizacji celów programu ochrony środowiska.
- Wspieranie rozwoju szkolnej edukacji w zakresie ochrony przyrody i środowiska.
- Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz mediami w zakresie upowszechniania informacji środowisku i jego ochronie.

Kierunek nr 3.3: Uwzględnienie aspektów ochrony środowiska w dokumentach planistycznych

- Uwzględnienie w strategiach rozwoju, studiach i planach zagospodarowania przestrzennego wymagań w zakresie ochrony środowiska, gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej.
- Wdrożenie koncepcji korytarzy ekologicznych oraz zasad ochrony krajobrazu naturalnego i kulturowego.

- Uwzględnienie w dokumentach planistycznych wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie walorów przyrodniczych, jakości powietrza i wód oraz zagrożenia hałasem.

Kierunek nr 3.4: Edukacja ekologiczna mieszkańców

- Podejmowanie akcji i działań na rzecz aktywnej ochrony środowiska w regionie.
- Prowadzenie tzw. „zielonych lekcji” w szkołach.
- Organizowanie / współdziałanie w konkursach, wystawach, akcjach, kampaniach i festynach na rzecz ochrony środowiska.
- Szkolenia metodyczne dla nauczycieli i animatorów edukacji ekologicznej.
- Promowanie ekologicznego stylu produkcji i konsumpcji.
- Wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej przez samorządy i ich jednostki organizacyjne, ekologiczne organizacje pozarządowe, grupy obywatelskie, Lasy Państwowe itp.
- Wspieranie istniejących i tworzenie w miarę możliwości nowych ośrodków edukacji i informacji ekologicznej.
- Opracowanie i realizacja w miarę możliwości lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę oraz tradycję kulturową lokalnego środowiska.
- Rozwój infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych, muzeów przyrodniczych i izb edukacyjnych.

4. Realizacja działań zawartych w Programie w latach 2014 i 2015

W celu realizacji celów zawartych w Programie poszczególne jednostki podjęły szereg działań wskazanych i opisanych poniżej. Ułożenie działań wynika z zawartej w dokumencie Programu Tabeli 58. Pt.: „Zadania programowe”.

Tabela 2. Zrealizowane działania programowe

Podmiot	Opis przeprowadzonych inwestycji	Rok realizacji	Koszty i źródła finansowania
Priorytet I Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych			
<i>Kierunek 1.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami wód powierzchniowych i podziemnych</i>			
<i>Działanie nr 1.1.1: Ochrona przed deficytem wód powierzchniowych i podziemnych</i>			
Działania prowadzące do realizacji niniejszego kierunku działań są tożsame z Działaniem nr 1.1.3: Ochrona zasobów wód podziemnych, Działania 1.2.2 „Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi” oraz Kierunek 2.2. „Poprawa jakości wód”.			
<i>Działanie nr 1.1.2: Ochrona przeciwpowodziowa</i>			
Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe polderu 43 Rubno, gm. Elbląg (Poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią (poprawa stanu technicznego budowli poprzez przebudowę wałów przeciwpowodziowych i kanałów polderowych tj. doszczelnienie, rozbudowa korpusu do wymaganych rzędnych i wymiarów))	2012-2014	2.660.743,68 zł Budżet Państwa +Unia Europejska (PROW 2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)
	Przebudowa systemu kanałów podstawowych polderów Nr 5 i Nr 9, gmina Markusy	2012-2014	2.355.799,96 zł Budżet Państwa +Unia Europejska (PROW

	<p>(Poprawa regulacji stosunków wodnych w glebach, poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią (ujednoczenie poziomów wody w zlewniach poszczególnych kanałów i tym samym polepszenie warunków odpływu w górnych częściach kanałów poprzez przebudowę koryt kanałów A, B, C, D i E wraz ze zlokalizowanymi na nich budowlami komunikacyjnymi (wykonanie wykopów w korycie kanałów z dostosowaniem do wymaganej rzędnej dna, nadanie odpowiednich parametrów przekroju poprzecznego koryta, przebudowa wszystkich budowli komunikacyjnych w korytach kanałów))</p>		<p>2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)</p>
	<p>Rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Cieplicówki km 0+000÷4+650 wał prawy, km 0+000÷5+400 wał lewy, gmina Elbląg (Poprawa ochrona użytków rolnych przed powodzią (poprawa stanu technicznego budowli poprzez rozbudowę wałów przeciwpowodziowych (odtworzenie, doszczelnienie, rozbudowa korpusu do wymaganych rzędnych i wymiarów))</p>	<p>2012-2014</p>	<p>11.428.756,09 zł Budżet Państwa + Unia Europejska (PROW 2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)</p>
	<p>Melioracje podstawowe użytków rolnych wsi Adamowo, gmina Elbląg (Poprawa regulacji stosunków wodnych w glebach, poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią (lepsze odwodnienia terenów uprawnych oraz do zapewnienia nawodnienia pól przez utrzymanie wód gruntowych na stałym poziomie poprzez pogłębienie kanału podstawowego wraz z przebudową budowli w stopniu umożliwiającym bezkolizyjny odpływ wód z przyległych gruntów))</p>	<p>2013-2015</p>	<p>1.677.868,78 zł Budżet Państwa + Unia Europejska (PROW 2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)</p>
	<p>Przebudowa istniejących kanałów podstawowych polder 23 Majkowo, gm. Gronowo Elbląskie (Poprawa regulacji stosunków wodnych w glebach, poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią (zapewnienie lepszego odwodnienia terenów uprawnych oraz do lepszego zapewnienia nawodnienia pól przez utrzymanie wód gruntowych na stałym poziomie poprzez przebudowę istniejących kanałów melioracji podstawowej: kanał A (obręb Oleśno), kanał B (obręb Mojkowo), kanał C (obręb Oleśno), kanał D (obręb Fiszewo), kanał E (obręb Fiszewo) kanał F (obręb</p>	<p>2013-2015</p>	<p>11.735.691,05 zł Budżet Państwa + Unia Europejska (PROW 2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)</p>

Gronowo Elbląskie), przebudowę istniejących przepustów, budowę nowych przepustów, likwidację jednego istniejącego przepustu, remont urządzeń regulujących przepływ))		
Przebudowa urządzeń wodnych niedostosowanych do przepływu wód wezbraniowych na terenie wsi Stalewo, gm. Markusy (Retencja wodna, poprawa ochrony terenów rolnych przed powodzią (poprawa urządzeń niedostosowanych do przepływu wód wezbraniowych poprzez kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego cieku, przebudowę kanałów podstawowych, polegających na przebudowie koryta rzeki BALEWKA, przebudowie kanału pompowego A, łącznika 1 (korekta przekroju poprzecznego, przebudowa łącznika, profilowanie dna, umocnienie skarp rozbiórka istniejących i wykonanie nowych przepustów, wykonanie niezbędnych robót drogowych))	2013-2015	3.449.708,94 zł Budżet Państwa + Unia Europejska (PROW 2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)
Przebudowa prawego wału Kanału Jagiellońskiego polder 35 Kępa Rybacka km 0+000÷5+400, gm. Elbląg (Poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią (poprawa parametrów technicznych budowli poprzez podwyższenie korony wału do wymaganej rzędnej, wykonanie w korpusie wału i podłożu przesłony przeciwfiltracyjnej, umocnienie skarp w postaci obsiewu mieszanką traw na warstwie humusu, umocnienie stopy wału koszami i materacami siatkowo-kamiennymi, remont drogi przywałowej)	2014-2015	5.892.042,79 zł Budżet Państwa + Unia Europejska (PROW 2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)
Rozbudowa wałów jeziora Drużno - polder 12, gm. Markusy i Elbląg (poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią (poprzez dostosowania korpusu wału (odcinkowo) do parametrów normatywnych (nadbudowa i poszerzenie korony wału, wyprofilowanie skarp, dogęszczenie i uszczelnienie korpusu wału))	2014-2015	3.056.636,42 zł Budżet Państwa + Unia Europejska (PROW 2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)
Przebudowa prawego wału rzeki Nogat, polder 53 Nowotki Kępy - km 2+260÷7+690, gm. Elbląg (Poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią (poprzez dostosowanie korpusu wału do parametrów normatywnych poprzez podwyższenie korony wału do wymaganych rzędnych, umocnienie korony i skarp wału poprzez	2014-2015	3.448.822,23 zł Budżet Państwa + Unia Europejska (PROW 2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)

	humusowanie i obsiew mieszkanką traw, przełożenie utwardzenia ławki przywałowej, doszczelnienie wału, poprzez dogęszczenie, wykonanie przesłony antyfiltracyjnej, remont ujęć wody))		
	Przebudowa lewego wału Kanału Jagiellońskiego, polder Fiszewka S - km 0+000÷6+016, gm. Elbląg i Miasto Elbląg (Poprawa ochrona użytków rolnych przed powodzią (poprzez dostosowanie parametrów wałów do wartości normatywnych przez rozbudowę korpusu wału oraz podniesienie korony wału do wymaganych rzędnych, utrzymanie nachylenia skarp, wykonanie izolacji przeciwwfiltracyjnej z przesłony bentonitowej przebudowę przepustów wałowych, przełożenie istniejącej drogi przywałowej))	2015	4.872.697,72 zł Budżet Państwa + Unia Europejska (PROW 2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)
	Remont wałów rzeki Fiszewki: wał lewy km 0+000÷4+800, km 4+800÷13+900 i wał prawy km 0+000÷0+250, km 4+800÷12+195, gm. Elbląg i Gronowo Elbląskie (Ochrona użytków rolnych przed powodzią (dostosowanie korpusu wału do parametrów normatywnych (odcinkowo) poprzez odpowiednie rzędne korony wału, szerokość korony, nachylenie oraz m.in. naprawę budowli wałowych))	2015	2.554.048,10 zł Rezerwa celowa budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych
	„CO1 Przebudowa systemu przeciwpowodziowego na prawym brzegu rzeki Elbląg - przebudowa wałów rzeki Elbląg od rzeki Babicy, lokalizacja od ujścia rzeki Babicy do granicy Miasta Elbląg. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej (poprzez dostosowanie wałów do parametrów zgodnych z wymogami technicznymi tj. odpowiednie rzędne korony wału, szerokość korony , nachylenie skarpy) odtworzenie naturalnego koryta rzeki Babicy. Przebudowa wału przeciwpowodziowego 1,9 km, regulacja rzeki Babicy 0,276 km.	2013-2014	2.679.853,15 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I- ŻZMiUW w Elblągu ”
	CO4.1. Przebudowa wału czołowego jeziora Drużno, polder 42 Gronowo Górne, gm. Elbląg. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej (poprzez dostosowanie wałów do parametrów zgodnych z wymogami technicznymi tj. odpowiednie rzędne korony wału, szerokość korony , nachylenie skarpy).	2012-2014	3.289.965,86 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt

Przebudowa wału przeciwpowodziowego 3,535 km.		pn. „KZPŻ – Etap I- ŻZMiUW w Elblągu”
C04.3. Przebudowa wału czołowego jeziora Družno, polder 62 Janów, gm. Elbląg. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej (poprzez dostosowanie wałów do parametrów zgodnych z wymogami technicznymi tj. odpowiednie rzędne korony wału, szerokość korony , nachylenie skarpy) Przebudowa wału przeciwpowodziowego 2,69 km..	2012-2014	1.976.115,93 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I- ŻZMiUW w Elblągu”
C04.4. Przebudowa wału czołowego jeziora Družno, polder 76 Nowe Dolno, gm. Markusy. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej (poprzez dostosowanie wałów do parametrów zgodnych z wymogami technicznymi tj. odpowiednie rzędne korony wału, szerokość korony , nachylenie skarpy. Przebudowa wału przeciwpowodziowego 1,848 km.	2012-2014	2.006.287,05 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I- ŻZMiUW w Elblągu”
C04.5. Przebudowa wału czołowego jeziora Družno, poldery 73 Topolno i 75 Stankowo, gm. Markusy. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej poprzez dostosowanie wałów do parametrów zgodnych z wymogami technicznymi tj. odpowiednie rzędne korony wału, szerokość korony , nachylenie skarpy. Przebudowa wału przeciwpowodziowego 3,262 km.	2012-2014	1.536.086,91 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I- ŻZMiUW w Elblągu”.
C04.6. Przebudowa wału czołowego jeziora Družno, polder 72 Dłużyna gm. Elbląg. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej(poprzez dostosowanie wałów do parametrów zgodnych z wymogami technicznymi tj. odpowiednie rzędne korony wału, szerokość korony , nachylenie skarp Przebudowa wału przeciwpowodziowego 1,8 km.	2013-2014	1.018.364,75 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I- ŻZMiUW w Elblągu”
C04.7. Przebudowa wału czołowego jeziora Družno, polder 71 Dłużyna gm. Elbląg. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej(poprzez dostosowanie wałów do parametrów zgodnych z wymogami technicznymi tj. odpowiednie rzędne korony wału, szerokość korony , nachylenie skarp Przebudowa wału przeciwpowodziowego 5,05 5 km..	2013-2014	2.799.469,46 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I- ŻZMiUW w Elblągu”
DE09 Przebudowa wałów rzeki Wąska, Gmina Elbląg.	2012-2014	3.607.373,35 zł

	Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Poprawa parametrów (tj. odpowiednie rzędne korony, nachylenie skarp, szerokości korony) wałów zgodnie z wymogami technicznymi, doszczelnienie korpusu wałów metodą udarową, odbudowa odcinków wałów.		Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”.
	DE28 Przebudowa stacji pomp nr 23 Majkowo, Gmina Gronowo Elbląskie, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczność ochrony przeciwpowodziowej. Poprawiono rozwiązania techniczne i technologiczne tj. zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.	2012-2014	2.955.690,00 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”.
	DE35 Przebudowa stacji pomp Fiszewka F, Miasto Elbląg, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Poprawiono rozwiązania techniczne i technologiczne tj. zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.	2012-2014	2.921.852,55 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”
	DE36 Przebudowa stacji pomp nr 31 Gajowiec, Gmina Gronowo Elbląski, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Poprawiono rozwiązania techniczne i technologiczne tj. zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.	2012-2014	2.264.336,06 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”
	DE37 Przebudowa stacji pomp nr 71 Dłużyna, Gmina Elbląg, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Poprawiono rozwiązania techniczne i technologiczne tj. zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i	2013-2014	2.521.563,48 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”

	ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.		
	DE40 Przebudowa stacji pomp nr 2d Złotnica. Gmina Markusy, Gmina Gronowo Elbląskie, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Poprawiono rozwiązania techniczne i technologiczne tj. zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.	2012-2014	2.607.922,95 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”
	DE41 Przebudowa stacji pomp nr 67 Stalewo, Gmina Markusy, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Poprawiono rozwiązania techniczne i technologiczne tj. zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.	2012-2014	2.450.160,00 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”
	DE44 Przebudowa stacji pomp nr 72 Dłużyna, Gmina Elbląg, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Poprawiono rozwiązania techniczne i technologiczne tj. zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.	2013-2014	1.934.199,72 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”
	DE45 Przebudowa stacji pomp nr 16 Jezioro, Gmina Markusy, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Poprawiono rozwiązania techniczne i technologiczne tj. zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.	2012-2014	2.397.241,43 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”
	DE42 Budowa stacji pomp nr 7 a Kępniewo, Gmina Markusy, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczności ochrony	2012-2014	3.618.457,78 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze

	przeciwpowodziowej (likwidacja pompowni Zwierzno 2c i Kępnowo 7a w ich miejsce powstaje jedna pompownia Kępnowo 7a likwidacja pompowni Zwierzno 2c) Zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.		środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”
	DE39 Przebudowa stacji pomp nr 73 Topolno, Gmina Markusy, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Poprawiono rozwiązania techniczne i technologiczne tj. zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.	2013-2015	2.990.000,00 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”
	Przebudowa stacji pomp nr 18 Tropy, Gmina Markusy, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Poprawiono rozwiązania techniczne i technologiczne tj. zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.	2015	3.652.490,30 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”
	Przebudowa stacji pomp nr 3 Markusy, Gmina Markusy, województwo Warmińsko-Mazurskie. Poprawa skuteczności ochrony przeciwpowodziowej. Poprawiono rozwiązania techniczne i technologiczne tj. zastosowano: wydajne i oszczędne pompy zatapialne, mechaniczne czyszczarki krat pracujące w systemie sterowania automatycznego i ręcznego, pełną automatyzację pracy pompowni, całodobowy monitoring.	2015	3.214.456,55 zł Budżet Państwa, Unia Europejska (ze środków Funduszu Spójności) zadanie realizowane w ramach Programu Żuławskiego Projekt pn. „KZPŻ – Etap I-ŻZMiUW w Elblągu”
	Zabezpieczenie przeciwpowodziowe polderu 43 Rubno, gm. Elbląg (Poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią (poprawa stanu technicznego budowli poprzez przebudowę wałów przeciwpowodziowych i kanałów polderowych tj. doszczelnienie,	2012-2014	2.660.743,68 zł Budżet Państwa + Unia Europejska (PROW 2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)

	rozbudowa korpusu do wymaganych rzędnych i wymiarów)).		
	Przebudowa systemu kanałów podstawowych polderów Nr 5 i Nr 9, gmina Markusy. (Poprawa regulacji stosunków wodnych w glebach, poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią (ujednoczenie poziomów wody w zlewniach poszczególnych kanałów i tym samym polepszenie warunków odpływu w górnych częściach kanałów poprzez przebudowę koryt kanałów A, B, C, D i E wraz ze zlokalizowanymi na nich budowlami komunikacyjnymi (wykonanie wykopów w korycie kanałów z dostosowaniem do wymaganej rzędnej dna, nadanie odpowiednich parametrów przekroju poprzecznego koryta, przebudowa wszystkich budowli komunikacyjnych w korytach kanałów)).	2012-2014	2.355.799,96 zł Budżet Państwa + Unia Europejska (PROW 2007-2013, Działanie 125 Schemat II – EFRROW)
Gmina Młynary	Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej nr 107003 w m. Stare Monasterzysko	2013-2014	287.000,00 zł – środki własne gminy, rezerwy celowe budżetu państwa przeznaczone na przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych
	Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej 107004N w miejscowości Zastawano, nad ciekim wodnym Kręty	2015	411.380,00 zł – środki własne gminy. środki z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, środki z budżetu Nadleśnictwa Młynary
Gmina Pasłęk	Remont przepustu w miejscowości. Bądy	2015	36.501,10 zł środki własne
<i>Działania nr 1.1.3: Ochrona zasobów wód podziemnych</i>			
Cel realizowany jest poprzez inwestycje w kanalizację oraz budowę systemu wodociągów. Zrealizowane inwestycje opisano w Działaniu nr 1.2.2 „Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi” oraz Kierunek 2.2. „Poprawa jakości wód”. Ważnym elementem jest system koncesji na wydobywanie kopalin.			
<i>Kierunek 1.2. Racjonalne użytkowanie zasobów kopalin, gleb i powierzchni ziemi</i>			
<i>Działania nr 1.2.1: Ochrona powierzchni ziemi i gleb</i>			
Starosto Powiatowe w Elblągu	Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin.		
Gminy Powiatu	Gminy w ankietach nie wykazały zewidencjonowania „dzikich wysypisk”, tym samym nie prowadziły działań związanych z ich usuwaniem.		
<i>Działanie nr 1.2.2: Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi</i>			
Gmina Elbląg	Budowa stacji podnoszenia ciśnienia wody oraz budowa odcinka sieci wodociągowej oraz rurociągu technologicznego wód spustowych przy	2012-2014	1.371.301,98 zł – środki własne gminy

	<p>ul. Opalowej w miejscowości Gronowo Górne, gmina Elbląg.</p> <p>Inwestycja obejmowała:</p> <ul style="list-style-type: none"> -budowę sieci wodociągowej PE225-PVC225 o długości 151,5m oraz PE110 o długości 25,5m; -budowę stacji podnoszenia ciśnienia wody; -budowę dwóch zbiorników retencyjnych o pojemności 100m³ każdy; -budowę sieci technologicznej wód spustowych PE200-PVC200; -prace remontowo-budowlane budynku stacji; -zagospodarowanie terenu. 		
Gmina Godkowo	Budowa sieci wodociągowej w Burdajnach i Olkowie	2014	218.200,00 zł – środki własne
	Budowa sieci wodociągowej w Osieku	2015	105.700,00 zł – środki własne
Gmina Gronowo Elbląskie	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączem (ul. Klejowa Gronowo Elbląskie)	2015	30.000,00 zł – środki własne, CWŻ
Gmina Milejewo	Budowa odcinka sieci wodociągowej wraz z przyłączeniami wzdłuż drogi powiatowej 1135N w miejscowości Pomorska Wieś gm. Milejewo	2015	125.419,31 zł środki własne i środki unijne
Gmina Młynary	Budowa wodociągu (w miejscowościach: Warszewo, Sokolnik, kolonia Zaścianki, Płonne, Karszewo, Włóczyska, Błudowo) wraz z modernizacją Stacji Uzdatniania Wody w Karszewie (zasilająca 9 miejscowości: Karszewo, Włóczyska-kolonia, Nowe Monasterzysko, Kwietnik, Zastawno, Sokolnik, Warszewo, Błudowo-kolonia)	2011-2014	3.608.000,00 zł – środki własne gminy, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013
Gmina Pasłęk	Budowa sieci wod.-kan. Krosno-Zielony Grąd -Kol. Marianka – Rzędy - Kupin, wykonano: sieć wodociągową z rur PE Ø110 mm- 6.267 m, rur PE Ø50-40 mm 984 m, sieć sanitarna.	2013-2014	7.762.325,00 zł ogólny koszt, w tym latach 2013-2014 930.781,00 zł w roku 2014 – 2.831.544,00 zł, dofinansowanie z UE 1.542.916,00 zł
	Remont i modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Krasinie w zakresie: wymiana filtrów 12 szt., remont studni głębinowych, budowa zbiornika naziemnego wody uzdatnionej o poj. 150 m ³ .	2015	2.719.545,80 zł Zadanie dofinansowane ze środków UE w wysokości 1.103.322,75 zł w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013

	Budowa wodociągu Nowiny-Sokółka-Stare Kusy dł. sieci z rur PE Ø90 mm - 495,5 m, Ø 110mm – 2 133,30 m, Ø 160 mm – 3.388,50 m, z rur PE Ø 63 mm- 84,90 m, Ø50mm- 648,15m , Ø40 mm- 639,35 m, 23 studnie wodomierzowe, komora redukcyjna szt. 1.	2014	785.080,86 zł w tym 392.460,00 zł środki ANR
	Budowa sieci wodociągowej Krasin - Kanał Elbląski dł. sieci z rur PE Ø 100mm – 1.697 m	2015	201.598,74zł środki własne
	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej Pasłęk – Pólko	2012-2014	w 2014- roku 494.168,00 zł środki własne
	Rozbudowa sieci wodociągowej Zielonka Pasłęcka - Wakarowo, dł. sieci z rur PE Ø 11 mm- 1.861 m	2015	177.859,02 zł środki własne
	Rozbudowa sieci wodociągowej Kol. Marianka dł. sieci z rur PE Ø 110 mm - 616 m	2015	54 428,73zł środki własne
Gmina Rychliki	Budowa sieci wodociągowej Kwietniewo (kolonia) wraz z przyłączami	2014	25.000,00 zł – środki własne
	Budowa sieci wodociągowej Rychliki (kolonia Rejsyty) z przyłączami	2014	brak danych
	Budowa sieci wodociągowej Gołutowo-Dziśnity-Lepno-Buczyniec z przyłączami	2014	900.000,00 zł – środki własne i dotacja z UE
	Budowa przyłącza kablowego do sieci wodociągowej w miejscowości Marwica	2014	12.500,00 zł – środki własne
Kierunek 1.3. Ochrona klimatu z uwzględnieniem gospodarki zasobami energetycznymi			
Działania prowadzące do realizacji niniejszego kierunku działań są tożsame z działaniem 2.1.1. „Redukcja emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów z procesów wytwarzania energii”			
Kierunek 1.4. Zachowanie i ochrona bogactw przyrodniczych i krajobrazowych			
Działanie nr 1.4.1: Ochrona i zapewnienie integralności elementów rodzimej przyrody			
Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej	Adaptacja piwnicy na siedlisko nietoperzy (piwnica administrowana przez Nadleśnictwo Elbląg). Obiekt położony w Kadynach, na granicy rezerwatu Kadyński Las, na terenie, którego stwierdzono wiele cennych gatunków nietoperzy, w tym: mopka Barbastella barbastellus.	2015	11.000,00 zł, w tym 8.000,00 zł z WFOŚiGW w Olsztynie, 1.500,00 zł Nadleśnictwo Elbląg, 1.500,00 zł środki własne Parku
Działanie nr 1.4.2: Ochrona różnorodności biologicznej w krajobrazie miejskim i wiejskim			
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Elblągu	Demonstracje polowe: <ul style="list-style-type: none"> – Integrowane metody ochrony w uprawie pszenicy ozimej, rzepaku ozimego, pszenżyta ozimego, jęczmienia jarego, pszenicy jarej – 23 szkolenia. – Uprawa roślin energetycznych z przeznaczeniem na biomasę – 2 szkolenia. – Plonowanie kukurydzy na kiszonkę odmian zalecanych do uprawy w woj. warmińsko- 	2014-2015	Materiał siewny – Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie

	mazurskim ze szczególnym uwzględnieniem integrowanej ochrony – 2 szkolenia.		
	<p>Pokazy – 10 pokazów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nowe technologie produkcji sianokiszonki. – Zbiór i konserwacja kukurydzy na kiszonkę. – Kalibracja opryskiwacza polowego. – Zwalczanie much i gryzoni w budynkach inwentarskich. 	2014	brak danych
	<p>Szkolenia /wiejskie, gminne, powiatowe/:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wymogi wzajemnej zgodności /cross-compliance/. – Integrowana ochrona roślin /zboża, rzepak/. – Dobre praktyki w gospodarce wodnej, prawidłowe użytkowanie urządzeń melioracyjnych. – Nowe wyzwania dla rolników i doradców wynikające z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - dofinansowanie KSOW. – Konserwacja pasz objętościowych dla bydła mlecznego. – Efektywność chowu bydła mięsnego w warunkach ekstensywnych i ekologicznych. – Możliwość wykorzystania OZE w gospodarstwach rolnych /efektywność energetyczna gospodarstw/; wykonano ankiety. – Prawne i finansowe aspekty inwestycji w OZE. – Ekologiczne rolnictwo a produkcja wysokiej jakości żywności wytwarzanej metodami tradycyjnymi. – Wykorzystanie ras rodzimych i tradycyjnych metod chowu i hodowli użytkowania zwierząt w celu pozyskania surowców do wytwarzania żywności wysokiej jakości. – Zielona energia dla Warmii i Mazur. 	2014-2015	Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich
	<p>Wizyty i konsultacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Integrowana ochrona roślin /IOR/. 		

	<ul style="list-style-type: none"> - Integrowana produkcja roślin /IPR/. - Ochrona środowiska w tym NATURA 2000. - Rolnictwo ekologiczne. - Odnawialne źródła energii /OZE/. - Program Rolnośrodowiskowy 2007-2013. - Program Rolno-środowiskowo-Klimatyczny 2014-2020. - Premia dla Młodego Rolnika. - Zalesienie i tworzenie terenu zalesionego. - Zachowanie dziedzictwa kulturowego i promocja produktu lokalnego i regionalnego. 		
	Projekty: <ul style="list-style-type: none"> - Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym /szkolenie podstawowe i uzupełniające/. 	2014-2015	PT PROW 2007-2013
Starostwo Powiatowe w Elblągu	Dotacja na zakup roślin i materiałów potrzebnych do realizacji zazielenienia i zakrzewienia terenu wokoło kościoła dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Wniebowzięcia NMP w Cieplicach	2015	2.313,82 zł

Działanie nr 1.4.3: Zrównoważona gospodarka leśna

Nadleśnictwo Zaporowo	Nadleśnictwa prowadzą działania zgodnie z Planami Urządzania Lasów oraz Programami Ochrony Przyrody Nadleśnictwa.
Nadleśnictwo Dobrocin	
Nadleśnictwo Młynary	
Nadleśnictwo Elbląg	

Priorytet II: Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego poprzez poprawę jakości środowiska

Kierunek 2.1. Spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza

Działanie nr 2.1.1: Redukcja emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów z procesów wytwarzania energii

Gmina Elbląg	Sporządzenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Elbląg	2015	28.290,00 zł – środki własne
Gmina Milejewo	Sporządzenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Milejewo	2015	19.680,00 zł – środki własne
Gmina Młynary	Sporządzenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Młynary	2015	14.195,00 zł – środki własne
Gmina Tolkmicko	Sporządzenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tolkmicko	2015	33.825,00 zł – POIiŚ oraz środki własne
Gmina Rychliki	Wykonanie termomodernizacji budynku w miejscowości Święty Gaj	brak danych	brak danych

Starostwo Powiatowe w Elblągu	Dotacja do zakupu materiałów niezbędnych do montażu pompy ciepła dla 2 osób fizycznych	2014	14.454,65 zł
	Dotacja do zakupu kotła grzewczego opalanego odnawialnym paliwem (pelet) dla 2 osób fizycznych	2014	11.500,00 zł
	Dotacja na zakup gruntowej pompy ciepła dla 3 osób fizycznych	2015	8.700,00 zł
	Dotacja na zakup pieca na ekogroszek dla 2 osób fizycznych oraz dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Jana Chrzciciela w Zielonce Pasłęckiej	2015	12.953,51 zł
	Dotacja do zakupu kotła grzewczego opalanego odnawialnym paliwem (pelet) dla 1 osoby fizycznej	2015	4.500,00 zł
<i>Działanie nr 2.1.2: Ograniczenie emisji z transportu</i>			
Starostwo Powiatowe w Elblągu	Przebudowa dr. pow. Nr 1101N Zalew Wiślany – Nowotki – Bielnik II na odc. Cieplice – Nowakowo od km 1+113 do km 4+331- etap II	2014	1.973.955,14 zł – Środki wojewody, Środki gm. Elbląg, Środki Powiatu
	Przebudowa dr. pow. Nr 1162N Godkowo – Ząbrowiec gr. pow. (Miłakowo) od km 0+860 do km 2+860	2014	440.749,52 zł – Środki gm., Godkowo, Środki Powiatu
	Modernizacja nawierzchni drogi dojazdowej do Stacji Wodnej w Nadbrzeżu	2014	83.000,40 zł – Środki Powiatu
	Wykonanie nawierzchni asfaltowej w miejscowości Karszewo	2014	73.323,74 zł – Środki gm. Młynary, Środki Powiatu
	Modernizacja nawierzchni mostu w miejscowości Nowotki	2014	26.636,24 zł – Środki Powiatu
	Remont chodnika w ciągu dr. pow. Nr 1183N wraz ze zjazdami w miejscowości Godkowo	2014	285.145,22 zł – Środki gm., Godkowo, Środki Powiatu
	Przebudowa mostu na przepust ze stalowych blach falistych na rz. Sała w km 8+831 dr. pow. Nr 1175N Burdajny – Plajny – Grądky – Surowe w miejscowości Grądówko	2014	603.941,56 zł – Dotacja MF, Środki Powiatu
	Ulepszenie nawierzchni dr. pow. Nr 1131N Zajęczkowo – Ogrodniki – Jagodnik na odc. od mostu nad Jarem do skrzyżowania w miejscowości Jagodnik	2014	118.755,71 zł – Środki gm. Milejewo, Środki Nadl Elbląg, Środki Powiatu
	Remont nawierzchni drogi powiatowej Nr 1134N Nadbrzeże -Suchacz w miejscowości Nadbrzeże od km 0+020 do 0+220	2014	25.000,00 zł – Środki Powiatu
	Remont nawierzchni chodników dróg powiatowych Nr 1117N i 1120N w miejscowości Fiszewo	2014	48.057,49 zł – Środki Powiatu Gmina Gronowo Elbląskie
Budowa chodnika po obu stronach dr. pow. Nr 2144 – ul. Konarskiego w Młynarach	2014	16.887,96 zł – Środki Powiatu, Gmina Młynary	

Remont chodnika w pasie drogowym dr. pow. Nr 1179N Drulity – Dargowo – Marzewo – Sambród, w miejscowości Dargowo	2014	18.068,62 zł – Środki Powiatu, Gmina Pasłęk
Wzmocnienie tłucznem gruntowej drogi powiat. Nr 1156N Stegny-Bądy	2014	44.572,74 zł – Środki Powiatu, Nadleśn. Młynary, Gmina Pasłęk
Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1160N wraz ze zjazdami drogowymi w miejscowości Podągi	2014	114.358,00 zł – Środki Powiatu, środki Gm. Godkowo
Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 2180N ul. Ogrodowej w Pasłęku	2014	721.475,88 zł – Środki Powiatu, Środki Gminy Pasłęk
Wzmocnienie nawierzchni drogi powiat. Nr 1148N w msc. Karszewo	2015	99.680,00 zł – Środki Nadl. E-g, Środ.gm. Młynary, Środki Powiatu
Przebudowa dr. powiat. Nr 1126N (Żuławka Szt.) gr. pow. Stalewo-Zwierzno-Balewo-Krzewsk-Żółwiniec-Jurandowo od km 4+495 do km 7+625 o dług. 3,130km	2015	2.104.357,04 zł – Dotacja wojewody, Środ.gm. Markusy, Środki Powiatu
Przebudowa dr. powiat. Nr 1137N GronowoGórne-Nowina-Sierpin-dr.woj.nr 509-Etap I, odc. Gronowo Górne-Nowina (od dr. pow. Nr 1139N ul. Szafirowa do drogi gmin.101010N)	2015	2.749.866,22 zł – Dotacja wojewody, Środki gm. Elbląg, Środki Powiatu
Ulepszenie nawierzchni drogi pow. 1140N Przezmark-Komorowo Żuł. na odc. od starodr. DK 7 do dr. dojazd. Na osiedle Komorowo Żuł., o łącznej dł. 0,285 km i pow. 1500 m ²	2015	99.973,17 zł – Środki gm. Elbląg, Środ. Nadleśn.E-g, Środki Powiatu
Remont odcinka drogi powiat. nr 1103N Powodowo-Stare Dolno o dług. około 0,75 km i pow. 3350 m ²	2015	184.083,34 zł – Środ. gm. Rychliki, Środ. FM ”Stolpłyt”, Środki Powiatu
Ulepszenie nawierzchni drogi pow. 1140N Przezmark-Komorowo Żuł. na odc. od dr. dojazd. na osiedle Komorowo Żuł. w kierunku Przezmarka o łącznej dł. 0,100 km i pow. 500 m ²	2015	31.500,00 zł – Środki gm. Elbląg, Środ. Nadleśn. E-g, Środki Powiatu
Wzmocnienie nawierzchni dr. pow. nr 1156N od DW nr 505 do miejscowości Bądy na odcinku 330 m	2015	14.999,85 zł – Środ. Nadl. Młynary, Środki Powiatu
Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2146N ul. Kościelna w Młynarach	2015	39.200,00 zł – środ. Gm.Młynary, środ. Powiat
Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1160N w miejscowości Podągi	2015	14.000,00 zł – śr. Gm. Godkowo, środ. Powiatu
Remont chodnika na ul. Elbląskiej w Gronowie Elbląskim o długości 0,078km	2015	24.492,57 zł – śr. Gm. Gr. Elbl.

	Budowa ulic: Długa, Wiosenna, Elbląska i Gen. Andersa w Pasłęku	2015	3.707.743,18 zł – Dotacja Wojewody, Powiat Elbląski, Gmina Pasłęk
Gmina Elbląg	Przebudowa drogi gminnej nr 101010N w Nowinie	2014	1.400.000,00 zł – środki własne + dotacja
	Przebudowa drogi gminnej nr 101027N w Gronowie Górnym	2015	790.000,00 zł – środki własne + dotacja
	Przebudowa drogi gminnej nr 101041N w Przezmarku	2015	375.000,00 zł – środki własne
Gmina Godkowo	Remont drogi Nawty- Skowrony etap	2014	244.502,09 zł – środki własne
	Remont drogi Nawty – Skowrony etap	2015	162.081,97 zł – środki własne
Gmina Milejewo	Wykonanie odcinka trasy rowerowej w Polsce wschodniej Woj. Warmińsko-Mazurskiego	2015	156.335,85 zł – samorząd województwa, środki unijne
	Modernizacja drogi gminnej w Hucie Żuławskiej	2015	59.655,00 zł – środki własne i inne źródła (nadleśnictwo)
	Modernizacja dróg gminnych	2015	49.446,00 zł – środki własne
Gmina Pasłęk	Remont nawierzchni gminnych dróg gruntowych w miejscowości Rogajny – Kol. Południe	2014	67.650,00 zł środki własne
	Remont ulicy Ks. Kazimierza Cyganka (etap 2)	2014	69.962,76 zł środki własne
	Remont ulicy wewnętrznej przy ulicy Piłsudskiego	2014	45.922,08 zł środki własne
	Remont ulicy wewnętrznej w miejscowości Nowe Kusy	2014	54.673,50 zł środki własne
	Remont chodnika w miejscowości Rieczna	2014	76.991,85 zł środki własne
	Budowa ciągu pieszo – rowerowego przy drodze wojewódzkiej nr 527 Pasłęk – Rzędy od km 31+220 do km 31+590	2014	479.000,00 zł środki własne
	Przebudowa ulicy Przemysłowej w Pasłęku	2014	390.343,49 zł środki własne
	Budowa jezdni i chodnika ul. Cichej w Pasłęku	2014	379.987,59 zł środki własne
	Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 527 na odcinku Pasłęk – Rzędy (realizowane przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie, Gmina Pasłęk udzieliła pomocy finansowej w formie dotacji)	2014	342.000,00 zł środki własne
	Remont ulicy Dworcowej w Pasłęku	2014	238.702,58 zł środki własne
	Wzmocnienie nawierzchni drogi powiatowej nr 1156N do miejscowości Bądy (realizowane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Elblągu zs. w Pasłęku,	2014	15.000,00 zł środki własne

	Gmina Pasłęk udzieliła pomocy finansowej w formie dotacji)		
	Remont nawierzchni ulicy wewnętrznej przy ulicy Gdańskiej w Pasłęku	2014	49.214,00 zł środki własne
	Remont powiatowej ulicy Ogrodowej w Pasłęku (inwestycja na drodze powiatowej realizowana wspólnie z Powiatem Elbląskim, Gmina Pasłęk była realizatorem i poniosła 50% kosztów, pozostałe 50 % poniósł Powiat Elbląski)	2014	360.737,94 zł środki własne
	Remont chodnika w msc. Nowe Kusy	2014	84.835,11 zł środki własne
	Remont przepustu drogowego w msc. Rydzówka	2015	32.334,61 zł środki własne
	Budowa ulic: Długa, Wiosenna, Elbląska i Generała Andersa w Pasłęku (inwestycja realizowana przez Gminę Pasłęk w partnerstwie z Powiatem Elbląskim, dotacja z budżetu państwa z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych do 50% kosztów robót budowlanych 1 771 693,00 zł, środki Powiatu Elbląskiego 678 695,25zł, środki Gminy Pasłęk 1 257 354,75 zł	2015	1.257.354,75 zł środki własne
	Remont parkingu przy ul. Jagiełły	2015	707.652,76 zł środki własne
	Budowa Oświetlenia drogowego w miejscowości Wikrowo	2015	30.676,35 zł środki własne
	Remont gminnej drogi gruntowej w miejscowości Rogajny kolonia	2015	27.921,00 zł środki własne
	Remont cząstkowy gminnej drogi wewnętrznej w miejscowości Anglity	2015	97.999,00 zł środki własne
	Budowa Ciągu pieszo-jezdnego ul. Buczka w Pasłęku – opracowanie dokumentacji projektowej	2015	19.680,00 zł środki własne
	Przebudowa ulic : Lanca, Nowowiejskiego, Zawiszy Czarnego w Pasłęku - opracowanie dokumentacji projektowej	2015	41.820,00 zł środki własne
Kierunek 2.2. Poprawa jakości wód			
Gmina Elbląg	Rozbudowa i przebudowa istniejącej grupowej oczyszczalni ścieków w miejscowości Lisów gm. Elbląg. Lokalizacja: działka nr 13/20, m. Lisów, ob. geodezyjny Drużno. Inwestycja polegała na rozbudowie systemów odprowadzania ścieków z miejscowości Lisów, co umożliwiło zwiększenie przepustowości oczyszczalni z Qśr.d=19/7 m ³ /d do Qśr.d=44 m ³ /d. Inwestycja obejmowała przebudowę i remont istniejącego budynku oczyszczalni, wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej, wykonanie	2013-2015	753.352,03 zł – PROW działanie 321 - 425.420,00 zł (75% za roboty podstawowe), środki własne: 327.932,03 zł.

	instalacji elektrycznych, technologię oczyszczalni, konstrukcję płyt pod zbiorniki.		
Gmina Młynary	Rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej w Młynarach w ul. 1 Maja, 1 km sieci grawitacyjnej, 0,7 km kanalizacji tłocznej, 1 przepompownia ścieków.	2011-2014	506.000,00 zł – środki własne gminy, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013
Gmina Pasłęk	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Pasłęku ul. Wojska Polskiego, Szkolna, Południowa. dł. sieci 1.795,5 m, 3 przepompownie.	2013-2014	974.024,95 zł koszt ogółem, w tym w 2014r – 378.669,45zł w tym środki UE 301.203,40 zł
	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków w ul. Kopernika sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej Ø 200 - 248,0 m, Ø 160- 87,0 m, kanalizacja sanitarna tłoczna rura Ø 90 - 41,0 m, sieć wodociągowa PE Ø 110 mm - 181,0 m, Ø 40 mm – 5,0 m., przepompownia ścieków kpl. 1.	2014	149 257,81 zł środki własne
	Budowa separatorów przy ul. Dolnej i ul. M. Konopnickiej 1. na działce nr 45/14 – 2 osadniki betonowe Ø 2800 mm i 2 separatorów Ø 2800 mm z wkładami lamelowymi, betonowy wylot oraz utwardzenie dna i skarp rowu kosztami siatkowo-kamiennymi na odcinku 20 m od wylotu, 2. przy ul. Firleja (ul. Dolna) – 1 osadnik betonowy Ø 1800 mm i 1 separator Ø 2300 mm z wkładem lamelowym.	2014	516 502,46 zł środki własne
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Kol. Zdroje w Pasłęku: sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej Ø 200 - 298,0 m, Ø 160- 98,0 m, kanalizacja sanitarna tłoczna rura Ø 90 - 307,0 m, przepompownia ścieków kpl. 1.	2015	181 252,07 zł – środki własne
	Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z budową oczyszczalni ścieków w miejscowości Powodowo	2014	1.115.000,00 zł – środki własne
Gmina Rychliki	Budowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków dla miejscowości Protowo (opracowanie dokumentacji 0 Etap II)	2014	20.000,00 zł – środki własne
Starostwo Powiatowe w Elblągu	Dotacja na zakup biologicznej przydomowej oczyszczalni ścieków dla 2 osób fizycznych	2014	8.900,00 zł
	Dotacja na zakup biologicznej przydomowej oczyszczalni ścieków dla 1 osoby fizycznej	2015	1.000,00 zł

Kierunek 2.3. Ochrona przed hałasem i polem elektromagnetycznym

Działania prowadzące do realizacji niniejszego kierunku działań są tożsame z działaniem 2.1.2 „Ograniczenie emisji z transportu” w zakresie inwestycji w modernizację nawierzchni dróg oraz lepszą organizację ruchu kołowego.

Kierunek 2.4. Ochrona przed substancjami chemicznymi w środowisku

Gmina Elbląg	Gmina Elbląg sporządziła w 2009 roku Program Usuwania Wyrobów Azbestowych oraz jego aktualizację w 2012 roku, na którego podstawie prowadziła usuwanie wyrobów: - w 2014 r. usunięto 57,941 Mg z nieruchomości należących do osób fizycznych, - w 2015 r. usunięto 59,873 Mg z nieruchomości należących do osób fizycznych oraz 2,56 Mg z nieruchomości należących do osób prawnych.	2014-2015	62.910,42 zł – 85% pochodziło z dotacji WFOŚiGW w Olsztynie, pozostałe to środki własne gminy
Gmina Godkowo	Gmina Godkowo sporządziła w 2012 roku Program Usuwania Wyrobów Azbestowych, na którego podstawie prowadziła usuwanie wyrobów: - w 2014 r. usunięto 5,645 Mg z nieruchomości należących do osób fizycznych,	2014	4.452,00 zł
Gmina Gronowo Elbląskie	Sporządzeni Programu Usuwania Wyrobów zawierających Azbest dla Gminy Gronowo Elbląskie	2014	20.910,00 zł – 80% dofinansowanie „Konkurs –Azbest 2014” + 20% środki własne
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest - w 2015 r. usunięto 8,3 Mg z nieruchomości należących do osób fizycznych.	2015	10.344,99 zł
Gmina Markusy	Sporządzeni Programu Usuwania Wyrobów zawierających Azbest dla Gminy Markusy	2015	14.200,00 zł – 80% dofinansowanie „Konkurs –Azbest 2015” + 20% środki własne
Gmina Milejewo	Sporządzeni Programu Usuwania Wyrobów zawierających Azbest dla Gminy Milejewo	2015	brak danych – 80% dofinansowanie „Konkurs –Azbest 2015” + 20% środki własne
Gmina Młynary	Gmina Młynary sporządziła w 2013 roku Program Usuwania Wyrobów Azbestowych, na którego podstawie prowadziła usuwanie wyrobów: - w 2014 r. usunięto 25,785 Mg z nieruchomości należących do osób fizycznych,	2014-2015	16.036,52 zł

	- w 2015 r. usunięto 8,8 Mg z nieruchomości należących do osób fizycznych.		
Gmina Pasłęk	Gmina Pasłęk sporządziła w 2013 roku Program Usuwania Wyrobów Azbestowych oraz jego aktualizację w 2015 roku, na którego podstawie prowadziła usuwanie wyrobów: - w 2014 r. usunięto 42,111 Mg z nieruchomości należących do osób fizycznych oraz 5,797 Mg z nieruchomości należących do osób prawnych, - w 2015 r. usunięto 45,299 Mg z nieruchomości należących do osób fizycznych oraz 1,646 Mg z nieruchomości należących do osób prawnych.	2014-2015	55.354,89 zł
Gmina Tolkmicko	Gmina Tolkmicko sporządziła w 2009 roku Program Usuwania Wyrobów Azbestowych, na którego podstawie prowadziła usuwanie wyrobów: - w 2014 r. usunięto 45,7Mg z nieruchomości należących do osób fizycznych, - w 2015 r. nie prowadzono działań usunięcia azbestu..	2014	28.334,00 zł
Starostwo Powiatowe w Elblągu	Dotacja na rozbiórkę i utylizację wyrobów zawierających azbest z obiektu należącego do Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Wniebowzięcia NMP w Cieplicach	2014	5.000,00 zł
Kierunek 2.5. Racjonalna gospodarka odpadami przyjazna środowisku			
Wskaźniki w tym zakresie zostały ujęte w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2016			
Kierunek 2.6. Ograniczenie zagrożeń środowiskowych dla zdrowia i życia mieszkańców			
Komunikaty o prognozach niebezpiecznych zjawisk pogodowych wpływające do Centrum Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Elblągu kierowane są do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, inspekcji, służb i straży powiatowej w Elblągu. Informacje te do wiadomości mieszkańców powiatu umieszczane są na stronach wszystkich jst i powiatu. – Działanie prowadzone ciągle.			
Starostwo Powiatowe w Elblągu	Dotacja na zakup motopompy dla OSP Młynary	2014	3.000,00 zł
	Dotacja na zakup motopompy pożarniczej dla OSP Gronowo Elbląskie	2014	10.000,00 zł
	Dotacja na zakup węży tłocznych W-75 I W-52, węży ssawnych, smoka ssawnego, rozdzielacza, kasetonów na węże dla OSM Tolkmicko	2014	3.822,00 zł
	Dotacja na zakup 2 aparatów powietrznych dla OSM Zwierzno	2014	1.500,00 zł
	Dotacja na zakup wałów przeciwpowodziowych PCV 3 szt. po 10m dla OSM Żurawiec	2014	2.235,60 zł

	Dotacja na zakup 6 sztuk hełmów strażackich dla OSM Łęcze	2014	2.600,00 zł
	Dotacja na zakup drabiny dla OSP Milejewo	2014	2.500,00 zł
	Dotacja na remont remizy OSP Godkowo	2014	3.000,00 zł
	Dotacja na zakup serwisu ratownictwa medycznego dla OSP Markusy	2014	3.000,00 zł
	Dotacja na zakup 6 sztuk rękawic do tlenoterapii dla OSP Pogrodzie	2014	1.800,00 zł
	Dotacja na zakup agregatu prądotwórczego, rozdzielacza kulowego i 4 lamp halogenowych dla OSP Kępiewo	2014	1.600,00 zł
	Dotacja na zakup 5 sztuk węży tłocznych W-75, zakup 6 sztuk węży tłocznych W-52, prądownicy uniwersalnej, stojaka hydrantowego z kluczem dla OSP Nowakowo	2014	3.000,00 zł
	Dotacja na zakup motopompy dla Zarządu Gminny Związku OSP Gronowo Elbląskie	2014	3.000,00 zł
	Dotacja na zakup samochodu pożarniczego ratownictwa techniczno-ekologicznego dla OSP w Godkowie	2015	30.000,00 zł
	Dotacja na zakup pompy pływającej dla OSP w Kępniewie	2015	1.500,00 zł
	Dotacja na zakup przecinarki – piły do stali i betonu dla OSP w Żurawcu	2015	2.000,00 zł
	Dotacja na zakup prądnicy typu turbo dla OSP w Krzewsku	2015	1.500,00 zł
	Dotacja na zakup dwóch radiostacji przenośnych dla OSP Jegłowniki	2015	800,00 zł
	Dotacja na zakup obuwia specjalnego – strażackiego bojowego dla OSP w Ogrodnikach	2015	1.200,00 zł
	Dotacja dla OSP w Jelonkach	2015	1.700,00 zł
	Dotacja dla Urzędu Gminy Elbląg na zakup łodzi płaskodennej z silnikiem zaburtowanym i przyczepą do transportu	2014	5.000,00 zł

Priorytet III: Rozwój i doskonalenie działań systemowych w zakresie ochrony środowiska

Kierunek nr 3.1: Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska

Nie wykazano działań wskazujących na realizację niniejszego kierunku działań.

Kierunek nr 3.2: Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska

Gmina Elbląg	Odbiór odpadów selektywnie zebranych z placówek oświatowych należących do Gminy Elbląg. Odpady są sprzedawane w punktach skupu za co każda szkoła otrzymuje pieniądze i wykaz poziomu odzysku.	2014-2015	
--------------	--	-----------	--

Kierunek nr 3.3: Uwzględnienie aspektów ochrony środowiska w dokumentach planistycznych

Zgodnie z woj. 1 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199) w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się zwłaszcza wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowanie wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Kierunek nr 3.4: Edukacja ekologiczna mieszkańców

Starostwo Powiatowe w Elblągu	Olimpiadę Wiedzy o Powiecie pn. „Przyroda i Historia Powiatu Elbląskiego”	2014	4.530,81 zł – środki własne starostwa
	Olimpiadę Wiedzy o Powiecie pn. „Przyroda i Historia Powiatu Elbląskiego”	2015	5.142,45 zł – środki własne starostwa
	Światowy Dzień Turystyki w Elblągu	2015	39.995,37 zł – Urząd Marszałkowski Woj. W-M
	Festiwal Krainy Kanału Elbląskiego	2014	211.581,08 zł – Urząd Marszałkowski Woj. W-M., Starostwa Powiatowe w Elblągu, Ostródzie i Iławie
Gmina Pasłęk	Festyn ekologiczny ”II Pasłęcki Dzień Recyklingu”	2014	11.277,56 zł – śr. własne + dofinansowanie z WFOŚiGW
	Festyn ekologiczny „III Pasłęcki Dzień Recyklingu”	2015	12.485,50 zł – śr. własne + dofinansowanie z WFOŚiGW
Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej	Budowa ścieżki edukacyjnej PTASI RAJ z wejściem na rezerwat przyrody Zatoka Elbląska w Parku Krajobrazowym Wysoczyzny Elbląskiej. Obiekt położony przy drodze nr 503 Elbląg – Tolkmicko, ok. 3 km. Na północ od granicy miasta Elbląga. Cel zadania: budowa pomostu zakończzonego czatownią do obserwacji ptaków.	2014-2015	501.871,39 zł – w tym 426.590,49 zł Fundusze Unijne i 75.280,90 NFOŚiGW
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Elblągu	Olimpiada Wiedzy Rolniczej, Ochrony Środowiska i BHP w Rolnictwie /eliminacje powiatowe/.	2014	3.000,00 zł – pozyskano środki z: JST, instytucje, firmy, JOR
	Olimpiada Wiedzy Rolniczej, Ochrony Środowiska i BHP w Rolnictwie /eliminacje powiatowe/.	2015	4.400,00 zł – pozyskano środki z: JST, instytucje, firmy, JOR
Starostwo Powiatowe w Elblągu	Dotacja na zakup materiałów promujących obszar zależny od rybactwa, w ramach wydarzeń „FISHMARKET” dla Lokalnej Grupy Rybactwa „Zalew Wiślany”	2014	1.000,00 zł

4. Wskazanie statusu realizacji inwestycji zaplanowanych do realizacji w latach 2014-2021

W Planie Ochrony Środowiska dla powiatu elbląskiego umieszczono plany inwestycyjne poszczególnych gmin oraz powiatu. W celu przedstawienia oceny stopnia ich realizacji poniżej w tabeli zamieszczono wykaz inwestycji zawartych w planie z określeniem statusu ich wykonania.

Tabela 3. Ocena realizacji planu inwestycyjnego gmin oraz powiatu elbląskiego

Lp.	Opis planowanego przedsięwzięcia	Status realizacji	Poniesiony koszt	Źródła finansowania	Lata realizacji
ŻUŁAWSKI ZARZĄD MELIORACJI I URZĄDZEŃ WODNYCH					
1.	Przebudowa wału rz. Bierutówka gm. Elblągu				
2.	Przebudowa wałów rz. Bolewki L 0+000 – 6+100, P 0+000-9+750 gm. Markusy				
3.	Regulacja rzeki Młynówki Marwickiej L 0+000-2+025, P 0+000-2+025 gm. Markusy				
4.	Przebudowa wałów rzeki Kowalewski gm. Elbląg				
5.	Przebudowa wałów rzeki Tyna Górna L 1+500-1+975, P 0+000-3+500 gm. Gronowo Elbląskie, Elbląg				
6.	Przebudowa wałów Zalewu Wiślanego polder Jagodno gm. Elbląg				
7.	Przebudowa wałów Zalewu Wiślanego polder Kadyny gm. Tolkmicko				
8.	Przebudowa stacji pomp nr 51, 50, 19, 20, 43, 75, 8, 77 na terenie powiatu elbląskiego				
9.	Przebudowa korytarzy rzecznych rzeki: Babica 0+260-9+500 gm. Elbląg; Kumielki 6+124-20+097 gm. Milejewo; Klepa				

niezrealizowana, nadal w planach, zaplanowano realizację na lata 2015-2020
Uwagi dodatkowe: planowane inwestycje zostaną zrealizowane w sytuacji zapewnienia finansowania dla II etapu „Programu Żuławskiego – 2030” w ramach POIiŚ 2014-2020. W chwili obecnej trwają starania o umieszczenie zadań na liście przedsięwzięć priorytetowych do realizacji w ramach działania 2.1 POIiŚ 2014-2020, przekazano do KZGW fiszkę projektową wskazanych zadań inwestycyjnych.

	0+000-5+000 gm. Rychliki	
10.	Przebudowa polderów nr 53, 76, 36, 35 gm. Elbląg, Markusy	
11.	Przebudowa wałów przeciw powodziowych: Zalewu Wiślanego	niezrealizowana, nadal w planach, zaplanowano realizację na lata 2015-2020 <u>Uwagi dodatkowe:</u> Obecnie trwa analiza możliwych źródeł finansowania.
12.	Przebudowa stacji pomp nr 60, 6, 17, 2b, 2, 62, 1, 6a	
13.	Regulacja: Rzeki Młynówka Marwicka, Brzeźnica, Burzanka, Jagódka	
14.	Przebudowa kanałów polderowych nr: 22, 27, 24, 19, 20	

STAROSTO POWIATOWE W ELBLĄGU

1.	Działania na rzecz utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz ratownictwa i ochrony ludności	zrealizowano	2505,00 zł	środki własne	2014
2.	Działania na rzecz ochrony środowiska, wód, gleb	zrealizowano	39855,00 zł	środki własne	2014
3.	Budowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 1185N odcinek Śliwice – Barzyna – Rychliki – dokumentacja techniczna	zrealizowano	126506,00 zł	środki własne	2014
4.	Budowa przepustu w ciągu drogi powiatowej nr 1119N odcinek Stankowo – Marwica – dokumentacja techniczna	zrealizowano	25830,00 zł	środki własne	2014
5.	Remont nawierzchni bitumicznej dróg powiatowych: od nr 1100N do 1187N (bez drogi nr 1104N, 1115N, 1141N), 1348N, 1972N oraz ulic powiatowych w miejscowościach Pasłek, Młynary i Tolkmicko	-	-	-	-

6.	Zmniejszenie zużycia energii poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej powiatu elbląskiego	w trakcie realizacji	2.903.238,00 zł	Program Systemu zielonych inwestycji	2014-2016
GMINA ELBLĄG					
1.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Lisowie	zrealizowano	753.352,03 zł	PROW działanie 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” - 425420 zł (do 75%)	2013-2015
2.	Budowa sieci wodociągowej we wsiach Nowina i Przezmark	Obecnie trwają prace nad dokumentacją projektową	brak danych	Środki własne	od 2015
3.	Termomodernizacja budynku Gminnej Bibliotek w Komorowie Żuławskim	zrealizowano	9.2815,00 zł	PROW oś 4 działanie Odnowa i rozwój wsi - 69966zł	2014
4.	Systematyczne usuwanie wyrobów zawierających azbest	Prowadzone co roku od 2013r.	62.910,00 zł	WFOŚiGW w Olsztynie, środki własne	2014-2015
5.	Przebudowa drogi gminnej Nr 101031N w Nowakowie – 1 km	zrealizowano	590.761,00 zł	własne/dotacja	2014
6.	Przebudowa drogi gminnej w Nowinie	zrealizowano	1.400.000,00 zł	własne/dotacja	2014r.
7.	Likwidacja dzikich składowisk odpadów – na bieżąco	Nie zewidencjonowano „dzikich wysypisk”.			
GMINA GODKOWO					
1.	Budowa wodociągu z przyłączeniami w miejscowości Olkowo	zrealizowano	brak danych	brak danych	brak danych
2.	Budowa wodociągu z przyłączem kolonia Szymbory - Budrajuny	zrealizowano	brak danych	brak danych	brak danych
3.	Wykonanie przydomowej oczyszczalni ścieków przy budynku gminnym w miejscowości Łępno	zrealizowano	brak danych	brak danych	brak danych
GMINA GRONOWO ELBLĄSKIE					
1.	Modernizacja oczyszczalni ścieków	Niezrealizowana, nadal w planach, zaplanowano realizację na lata 2015-2017			

2.	Budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków	Niezrealizowana, nadal w planach, zaplanowano realizację na lata 2015-2019			
3.	Kompleksowa utylizacja azbestu	zrealizowano	brak danych	środki własne, WFOŚiGW	2016-2021
4.	Modernizacja dróg	zrealizowano	brak danych	środki własne	brak danych
5.	Modernizacja 250m drogi gminnej (ul. Szkolna) w miejscowości Jegłownik	zrealizowano	149.500,00 zł	środki własne, środki wojewódzkie	2014
6.	Modernizacja 320 m drogi gminnej w miejscowości Wikrowo	zrealizowano	144.564,26 zł	środki własne, środki wojewódzkie	2015
7.	Zakup pieca c.o.	Niezrealizowana, nadal w planach, pierwotnie zaplanowano realizację na 2014 r., aktualnie nie wskazano terminu realizacji			
GMINA MARKUSY					
Brak planowanych inwestycji wpisanych do POŚ					
GMINA MILEJEWO					
1.	Budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków	w ankiecie gmina nie odniosła się do stopnia realizacji planowanych działań			
2.	Ocieplenie budynków stanowiących własność gminy	w ankiecie gmina nie odniosła się do stopnia realizacji planowanych działań			
3.	Program usuwania wyrobów zawierających azbest	zrealizowano	brak danych	80% Ministerstwo Gospodarki – „Konkurs AZBEST-2015”, 20% środki własne	2015
4.	Modernizacja dróg	zrealizowano	109.101,00 zł	Środki własne	2015
5.	Budowa PSZOK	niezrealizowana, w ankiecie gmina nie odniosła się do stopnia realizacji planowanych działań			
GMINA MŁYNARY					
1.	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Młynarach	niezrealizowana, nadal w planach			
2.	Wymiana kotła w publicznej bibliotece w Młynarach	niezrealizowana, nadal w planach			
3.	Usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy o wadze ok 35Mg	zrealizowano	26.686,52 zł	środki własne gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2013-2015

4.	Modernizacja dróg na terenie gminy Młynary	niezrealizowana, nadal w planach, zaplanowano realizację na lata 2014-2020			
5.	Rekultywacja składowiska odpadów w miejscowości Błudowo	zrealizowano	brak danych	brak danych	2010-2015
6.	Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Baudzie	odstąpiono od realizacji zadania			
7.	Budowa obwodnicy Młynar w ciągu drogi krajowej	niezrealizowana, nadal w planach, zaplanowano realizację do 2018 roku			
GMINA PASŁĘK					
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej we wsiach Rogajny, Grażyna, Majki, Zielona Pasłęcka	w realizacji w roku 2016 I etap Gryżyna - Pasłek	128 740,50	Gmina Pasłek	2014-2019
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej z przepompownią w mieście Pasłek o długości 350m	zrealizowano	149 257,81	Gmina Pasłek	2014
3.	Budowa sieci wodociągowej we wsiach Nowiny, Sokółka, Stare Kusy, Nowe Kusy – ok. 6 km	zrealizowano	785 080,66zł	Gmina Pasłek ANR	2014
4.	Remont budynku stacji uzdatniania wody w Krasinie z wymianą urządzeń do uzdatniania wody	zrealizowano	2.719.545,80zł	Gmina Pasłek UE	2014-2015
5.	Remont ulicy Cichej i Dworcowej w Pasłęku	zrealizowano	618690,00zł	Gmina Pasłek	2014
6.	Budowa separatorów do podczyszczania wody opasowej przy ul. Dolnej, Konopnickiej w Pasłęku	zrealizowano	516 502,46 zł	Gmina Pasłek	2014
GMINA RYCHLIKI					
1.	Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z budową oczyszczalni ścieków w miejscowości Powodowo	zrealizowano	brak danych	brak danych	brak danych
2.	Budowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków dla miejscowości Protowo (opracowanie	zrealizowano	brak danych	brak danych	2015

	dokumentacji 0 Etap II)				
3.	Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Golutowo-Dziśnity-Lepno-Buczynie II Etap	zrealizowano	brak danych	brak danych	2014
4.	Budowa przyłączenia sieci wodociągowej w miejscowości Kwietniowe	zrealizowano	brak danych	brak danych	2014
5.	Budowa przyłącza kablowego do sieci wodociągowej w miejscowości Marwica	zrealizowano	brak danych	brak danych	2014
6.	Zakup wozu bojowego dla OSP Jelonki	Gmina nie przekazała informacji o statusie niniejszej inwestycji.			
GMINA TOLKMICKO					
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Chojnowo i Brzezina	zrealizowano	1.838.999,94	PROW 2007-2013	2013-2014
2.	Budowa wodociągu w miejscowościach Tolkmicko-Chojnowo-Nowinka	Aktualizowana dokumentacja projektowo- kosztorysowa, nadal planowane do realizacji po 2016 roku			
3.	Termomodernizacja budynków w Tolkmicku i Podgrodziu	Realizacja po 2016 roku , jeżeli zakres robót wpisze się w programy wsparcia europejskiego			
4.	Kompleksowa utylizacja azbestu	Systematyczne działania polegające na utylizacji azbestu			
5.	Modernizacja dróg	Niezrealizowana, nadal w planach, zaplanowano realizację do 2015-2020 roku			
6.	Edukacja ekologiczna	Praca ciągła			
7.	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów	W latach 2014 i 2015 nie odnotowano występowania "dzikich wysypisk"			

5. Zezwolenia wydane w celu ochrony zasobów powiatu

5.1. Kopaliny

Starostwo Powiatowe w Elblągu wydało w 2014 roku 3 koncesje na wydobywanie kopaliny, natomiast w 2015 roku wydano ich 6. W raportowanym okresie Geolog Województwa Warmińsko-Mazurskiego wydał łącznie 3 decyzje koncesyjne.

Koncesja jest wydawana przez organ koncesyjny na prowadzenie ściśle określonego rodzaju działalności, w tym przypadku jest to działalność polegająca na wydobywaniu kopaliny. Koncesja jest wydawana na działania, które mają szczególne znaczenie ze względu na ważny interes publiczny oraz ochronę i bezpieczeństwo państwa i obywateli. Ponieważ wydobywanie kopaliny ma znaczący wpływ na politykę ochrony powierzchni ziemi, ochronę zasobów wód

podziemnych i powierzchniowych oraz ochronę zasobów przyrody i krajobrazu stosuje się narzędzie polegające na wydawanie wspomnianych koncesji.

Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin realizuje cele określone w Priorytecie I Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych, Kierunek 1.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami wód powierzchniowych i podziemnych oraz Kierunek 1.2. Racjonalne użytkowanie zasobów kopalin, gleb i powierzchni ziemi.

Tabela 4. Koncesje na wydobywanie kopalin wydane w latach 2014 i 2015

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Adres przedsiębiorcy	Nazwa złoża	Lokalizacja złoża (gmina)	Nr decyzji (koncesji 1)	Data decyzji
Koncesje wydane przez Starostę Powiatu Elbląskiego						
1	Prace Ziemne i Handel Magdalena Włoczevska	ul. Drzymały 22 14-400 Pasłęk	GRYŻYNA I	Pasłęk	OŚROL.6522.2.49.8.2014. KG	11.06.2014 r.
2	Firma Doradzo-Usługowa Lexmar Marcin Orłowski	ul. Józefa Piłsudskiego 13/6, 14-400 Pasłęk	NOWA WIEŚ XVII	Pasłęk	OŚROL.6522.2.50.8.2014. KG	11.06.2014 r.
3	Usługi Komunalne, Drogowe i Handel Maciej Naspiński	ul. Sprzymierzonych 48/5, 14-400 Pasłęk	KUPIN	Pasłęk	OŚROL.6522.2.52.7.2014. KG	16.12.2014 r.
4	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Urszula Kulig	ul. Dworcowa 1, 14-400 Pasłęk	NOWA WIEŚ XVIII	Pasłęk	OŚROL.6522.2.53.7.2014. KG	29.12.2014 r.
5	PHU "HEOPS" Henryk Orłowski	ul. Westerplatte 56, 14-400 Pasłęk	NOWA WIEŚ X	Pasłęk	OŚROL.6522.2.51.7.2015. KG	02.07.2015 r.
6	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Urszula Kulig	ul. Dworcowa 1, 14-400 Pasłęk	NOWA WIEŚ XVI	Pasłęk	OŚROL.6522.2.54.11.2014. KG	03.03.2015 r.
7	Usługi Komunalne, Drogowe i Handel Maciej Naspiński	ul. Sprzymierzonych 48/5, 14-400 Pasłęk	KUPIN II	Pasłęk	OŚROL.6522.2.55.8.2015. KG	13.10.2015 r.
8	Prace Ziemne i Handel Magdalena Włoczevska	ul. Drzymały 22, 14-400 Pasłęk	KUPIN I	Pasłęk	OŚROL.6522.2.56.8.2015. KG	13.10.2015 r.
9	BOZWIR PPHU Zbigniew Zając	Weklice 14 82-310 Elbląg	KWIETNIE WO		OŚROL.6522.2.57.7.2015. KG	08.12.2015 r.
Koncesje wydane przez Geologa Woj. Warmińsko-Mazurskiego						
1	b.d.	b.d.	KAJMY	Pasłęk	GW.7427.23.2014	15.05.2014r.
2	b.d.	b.d.	NOWA WIEŚ IX	Pasłęk	GW.7427.16.2015	11.05.2015r.
3	b.d.	b.d.	KUPIN III	Pasłęk	GW.7427.27.2015	05.11.2015r.

5.2. Zasoby wód

W pozwoleniu wodnoprawnym ustala się cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnień oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki, w celu ochrony zasobów wód podziemnych Starostwo Powiatowe w Elblągu wydało w raportowanym okresie 7 pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód podziemnych:

1. Decyzja znak: OŚROL.6341.35.3.2014.DW z dnia 02.12.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód z ujęcia głębinowego zlokalizowanego na terenie Zakładu Produkcyjnego w Młynarach, wydana na wniosek Spółdzielczej Mleczarni „SPOMLEK”, ul. Gen. F. Kleeberga 12, 21-300 Radzyń Podlaski, Oddział Produkcyjny w Młynarach, ul. Dworcowa 38, 14-420 Młynary.
2. Decyzja znak: OŚROL.6341.36.3.2014.DW z dnia 26.11.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych, z ujęcia (studnia nr 1 i 3) zlokalizowanego na terenie Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Piona oraz pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie sklarowanych wód popłucznych do rowu przydrożnego drogi powiatowej (1142N Piona –Myślęcín) za pośrednictwem istniejącego wylotu, wydana na wniosek Elbląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Rawska 2-4, 82-300 Elbląg.
3. Decyzja znak: OŚROL.6341.49.3.2014.DW z dnia 08.01.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzenia wodnego - studni ujmującej wodę podziemną, zlokalizowaną na działce Nr 75/2 obręb ewidencyjny 0022 Piona, wykonaną na potrzeby zwykłego korzystania z wód z ujęcia o głębokości 75 m, wydana na wniosek osoby fizycznej.
4. Decyzja znak: OŚROL.6341.20.5.2015.DW z dnia 14.08.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych z ujęcia głębinowego zlokalizowanego w miejscowości Krasin, gmina Pasłęk na działkach nr 25/6 przemiennie studnią głębinową Nr 1 i Nr 2 celem zaspokojenia potrzeb socjalno-bytowych mieszkańców okolicznych wsi, wydana na wniosek Przedsiębiorstwo Usług Wodno-Kanalizacyjnych – jednostka operatorska – sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 35c, 14-400 Pasłęk.
5. Decyzja znak: OŚROL.6341.25.3.2015.DW z dnia 15.07.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych z ujęcia głębinowego zlokalizowanego w miejscowości Surowe, gmina Pasłęk na działkach nr 470/2, 470/9 przemiennie studnią głębinową Nr 4 i Nr 5 celem zaspokojenia potrzeb socjalno-bytowych mieszkańców okolicznych wsi, wydana na wniosek Przedsiębiorstwa Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pasłęku – jednostka operatorska – Sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 35c, 14-400 Pasłęk.
6. Decyzja znak: OŚROL.6341.26.3.2015.DW z dnia 15.07.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych naprzemiennie studniami Nr 2, 3 4 i 5 wchodzącymi w skład ujęcia głębinowego w Pasłęku celem zaspokojenia potrzeb socjalno-bytowych mieszkańców miasta Pasłęk i okolicznych miejscowości, wydanej na wniosek Przedsiębiorstwa Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pasłęku – jednostka operatorska – Sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 35c, 14-400 Pasłęk.
7. Decyzja znak: OŚROL.6341.31.4.2015.DW z dnia 10.09.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych z ujęcia głębinowego zlokalizowanego w miejscowości Powodowo, gmina Rychliki na działce nr 1/16 obręb ewidencyjny 0015 Wysoka przemiennie studnią głębinową Nr 2a i Nr 3 celem zaspokojenia potrzeb socjalno-bytowych mieszkańców Powodowa, udzielona na wniosek Gminnego Zakładu Komunalnego w Rychlikach, 14-411 Rychliki.

W celu ochrony zasobów wód podziemnych przed zanieczyszczeniami, w szczególności w celu osiągnięcia celów zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” w raportowanym okresie Starostwo Powiatowe w Elblągu wydało 39 pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do odbiorników. W latach 2014-2015 wydano następujące pozwolenia:

1. Decyzja znak: OŚROL.6341.30.5.2015.DW z dnia 23.09.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie oczyszczonych wód popłucznych pochodzących ze Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Gołutowo, gmina Rychliki do bezodpływowego zbiornika wodnego zlokalizowanego na działce 1/53 obręb ewidencyjny 0002 Gołutowo, istniejącym wylotem, wydanej na wniosek Gminnego Zakładu Komunalnego w Rychlikach, 14-411 Rychliki.
2. Decyzja znak: OŚROL.6341.5.4.2014.DW z dnia 06.03.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie projektowanym wylotem WL-A do projektowanego zbiornika retencyjnego Z1 podczyszczonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni dróg ciągów pieszych i rowerowych oraz przyszłych terenów inwestycyjnych (pow. zlewni: 61,73 ha), na wprowadzanie projektowanym wylotem WL-B do projektowanego zbiornika retencyjnego Z2 podczyszczonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni dróg ciągów pieszych i rowerowych oraz przyszłych terenów inwestycyjnych (pow. zlewni: 45,86 ha), na wprowadzanie projektowanym wylotem WL-C do rz. Terkawki podczyszczonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni dróg ciągów pieszych i rowerowych oraz przyszłych terenów inwestycyjnych, wydanej na wniosek Pana Tadeusza Kosiedowskiego Prezesa Zarządu Biura Projektów Budownictwa Komunalnego S. A. w Gdańsku, ul. Jana Uphagena 27, 80-237 Gdańsk, działającego z pełnomocnictwa Gminy Miasto Elbląg.
3. Decyzja znak: OŚROL.6341.6.6.2014.DW z dnia 24.04.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do projektowanego rowu trawiastego uchodzącego do kanału „C” za pośrednictwem projektowanego wylotu WD-1 i ścieku skarpowego podczyszczonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni projektowanego wiaduktu (pow. zlewni: 0,310 ha), na wprowadzanie do rowu R-C-4 za pośrednictwem projektowanego wylotu WD-2 i ścieku skarpowego podczyszczonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni projektowanego wiaduktu (pow. zlewni: 0,257 ha), wydanej dla Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Olsztynie, ul. Warszawska 89, 10-083 Olsztyn.
4. Decyzja znak: OŚROL.6341.7.3.2014.DW z dnia 10.03.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego wprowadzenie do rowu melioracji szczegółowej K-36 wód opadowych i roztopowych z utwardzonej powierzchni działki i powierzchni dachu projektowanej hali produkcyjno-magazynowej z zapleczem biurowo-socjalnym (pow. zlewni F=1,6 ha), lokalizowanej na dz. 179/10 obręb 0011, Kazimierzowo przy ul. Nowodworskiej, gmina Elbląg. Rów K-36 i połączony z kanałem podstawowym „K”, którego zarządcą jest Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych. Kanał „K” łączy się z kanałem „A” z którego wody poprzez stację pomp Bielnik trafiają do rzeki Fiszewki. Ścieki przed wprowadzeniem do odbiornika zostaną podczyszczone na studzienkach rewizyjnych D3 i D6 wyposażonych w osadniki i poduszki sorbentowe. Wody opadowe i roztopowe odprowadzane będą do odbiornika, wydanej na wniosek EXTOM-MEBLE Jacek Tomaszewski, Kazimierzowo 6D, 82-300 Elbląg.
5. Decyzja znak: OŚROL.6341.8.6.2014.DW z dnia 25.04.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie do rowu melioracji szczegółowej na dz. nr 252/5 obręb ewidencyjny 0010 Rychliki podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z powierzchni drogi powiatowej nr 1185 N (od km 9+255 do km 9+512). Wody zostaną wprowadzone do rowu istniejącym wylotem za pośrednictwem istniejącego kolektora kd400/500 i uchodzącego do niego projektowanego kolektora kd315 do, wydanej dla Zarządu Dróg Powiatowych w Elblągu z/s w Pasłęku.
6. Decyzja znak: OŚROL.6341.10.6.2014.DW z dnia 05.11.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie do rowu przydrożnego drogi powiatowej Nr 1137N wód opadowych i roztopowych z utwardzonej powierzchni działki i powierzchni dachu

projektowanej hali produkcyjno-magazynowej z zapleczem biurowo-socjalnym (pow. zlewni F=1 ha), zlokalizowanej na dz. 206/1 obręb 0007, Gronowo Górne, gmina Elbląg. Ścieki przed wprowadzeniem do odbiornika zostaną podczyszczone na studzienkach rewizyjnych D2 i D3 wyposażonych w osadniki i poduszki sorbentowe. Wody opadowe i roztopowe odprowadzane będą do odbiornika, na wprowadzenie do rowu przydrożnego drogi powiatowej Nr 1137N oczyszczonych ścieków bytowych powstających w związku z potrzebami socjalno-bytowymi pracowników planowanego Zakładu w Gronowie Górnym. Ścieki odprowadzane będą do odbiornika projektowanym wylotem, wydanej na wniosek BIG Zakład Pracy Chronionej Marian Groblewski Sp. Komandytowa, ul. Czerniakowska 7.

7. Decyzja znak: OŚROL.6341.11.6.2014.DW z dnia 10.07.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie projektowanym wylotem podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z projektowanej drogi 08KDL 1/2 oraz z południowo-wschodniej części terenu nowopowstającej dzielnicy Miasta Elbląg - Modrzewina Południe (pow. zlewni 24,7 ha) do ciekłu „A” uchodzącego do dopływu B2 rz. Babicy, wydaną na wniosek Pana Tomasza Stawarza, z dnia 06.06.2014 r. (data wpływu: 09.06.2014 r.), przedstawiciela ZNAK Drogowa Pracownia Projektowa, ul. Potęgowska 12 lok. 66, 80-174 Gdańsk, działającego z upoważnienia Prezydenta Miasta Elbląga.
8. Decyzja znak: OŚROL.6341.12.4.2014.DW z dnia 07.04.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków bytowych ze Szkoły Podstawowej w Nowakowie, sali gimnastycznej i budynku mieszkalnego sąsiadującego ze szkołą istniejącym wylotem do kanału podstawowego „A” na polderze 35, w km 0+915 oczyszczonych w istniejącej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków, wydanej na wniosek Pana Zygmunta Tucholskiego Zastępcę Wójta Gminy Elbląg.
9. Decyzja znak: OŚROL.6341.14.8.2014.DW z dnia 11.06.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie istniejącym wylotem W1 do rowu melioracyjnego szczegółowego wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych budynku Zakładu (pow. = 897 m²), na wprowadzanie istniejącym wylotem W2 do rowu melioracyjnego szczegółowego wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych budynku Zakładu (pow. = 1024 m²), na wprowadzanie istniejącym wylotem W3 do rowu melioracyjnego szczegółowego wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych (pow. = 219 m²) i terenów utwardzonych Zakładu (pow. = 2856 m²), wydanej na wniosek złożonego przez Zakład Produkcyjno Usługowo Handlowy „ORION” Adam Licznerski, Bogaczewo 7a, 82-310 Elbląg 2.
10. Decyzja znak: OŚROL.6341.15.6.2014.DW z dnia 30.04.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie istniejącym wylotem W1 do bezodpływowego rowu melioracji szczegółowej wód opadowych i roztopowych z powierzchni stacji paliw w Nowakowie, na wprowadzanie istniejącym wylotem W2 do bezodpływowego rowu melioracji szczegółowej wód opadowych i roztopowych z powierzchni drogi gminnej położonej wyżej niż stacja paliw w Nowakowie, wydanej na wniosek Przedsiębiorstwa Handlowo Usługowego „PETROLUX” Józef Stasiewicz, Nowakowo 16, 82-300 Elbląg.
11. Decyzja znak: OŚROL.6341.18.4.2014.DW z dnia 05.06.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni planowanej inwestycji (zlewnia F4) projektowanym wylotem do istniejącego rowu melioracji szczegółowej nr O38, wydanej na wniosek Pana Adama Nadolnego przedstawiciela Mosty Gdańsk Sp. z o.o., ul. Jaśminowy Stok 12A, 80-177 Gdańsk.
12. Decyzja znak: OŚROL.6341.20.3.2014.DW z dnia 26.05.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie projektowanymi studniami chłonnymi do ziemi wód opadowych i roztopowych z terenu utwardzonego bazy transportowej położonej na dz. 14,15 i 16 obręb 18 Nowina, wydanej na wniosek osób prywatnych.

13. Decyzja znak: OŚROL.6341.21.4.2014.DW z dnia 30.05.2014 r., udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie projektowanym wylotem podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z terenu powierzchni planowanego przedsięwzięcia (pow. zlewni F=37,9 ha) do rzeki Dynówka za pośrednictwem projektowanego zbiornika retencyjnego, wydanej dla Prezydenta Miasta Elbląga.
14. Decyzja znak: OŚROL.6341.23.3.2014.DW z dnia 26.06.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie projektowanym wylotem do rowu melioracji szczegółowej R3 podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z terenu projektowanej stacji paliw płynnych i gazu LPG wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Zielony Grąd, do rowu w ilości (pow. zlewni 0,75 ha), wydanej dla BP EUROPA SE Spółka Europejska Oddział w Polsce, ul. Jasnogórska 1, 31-358 Kraków.
15. Decyzja znak: OŚROL.6341.25.12.2014.DW z dnia 14.11.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie, istniejącym wylotem DN 500 do rz. Wąskiej w km 12+100 (lewy brzeg), oczyszczonych ścieków komunalnych z oczyszczalni ścieków w Pasłęku, na wprowadzanie, istniejącym wylotem DN 500 do rz. Wąskiej w km 12+100 (lewy brzeg), podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z terenu oczyszczalni ścieków (pow. zredukowana zlewni: 1,2 ha), wydanej dla Operatora Sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 35c, 14-400 Pasłęk.
16. Decyzja znak: OŚROL.6341.26.4.2014.DW z dnia 02.09.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie oczyszczonych ścieków komunalnych do rzeki Gardyny, za pośrednictwem rowu melioracyjnego RA istniejącym wylotem, wydanej na wniosek Zakładu Gospodarki Komunalnej w Młynarach, Sp. z o.o., ul. Warszawska 6A, 14-420 Młynary.
17. Decyzja znak: OŚROL.6341.27.5.2014.DW z dnia 17.11.2014 r. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do rzeki Kumieli poprzez istniejący wylot (W_{istm1} , zlokalizowany na dz. 6/3 obręb ewidencyjny 0006) podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z powierzchni planowanej inwestycji (pow. zlewni 1,67 ha), na wprowadzanie do rzeki Kumieli za pośrednictwem projektowanego zbiornika retencyjnego Zr 1, poprzez projektowany wylot (Wyl. 1), podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z powierzchni planowanej inwestycji (pow. zlewni 21,94 ha), wodnoprawnego na wprowadzanie do rzeki Kumieli za pośrednictwem projektowanego zbiornika retencyjnego Zr 2, poprzez projektowany wylot (Wyl. 2), podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z powierzchni planowanej inwestycji (pow. zlewni 4,39 ha), na wprowadzanie do rzeki Terkawka za pośrednictwem projektowanego zbiornika retencyjnego Zr 3, poprzez projektowany wylot (Wyl. 3), podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z powierzchni planowanej inwestycji (pow. zlewni 31,06 ha), na wprowadzanie do projektowanego zbiornika retencyjnego „dolnego” na Srebrnym Potoku poprzez projektowany wylot (Wyl. 4) podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z powierzchni planowanej inwestycji (pow. zlewni 0,18 ha), na na wprowadzanie do projektowanego zbiornika retencyjnego „dolnego” na Srebrnym Potoku poprzez projektowany wylot (Wyl. 5) podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z powierzchni planowanej inwestycji (pow. zlewni 0,21 ha), na wprowadzanie do projektowanego zbiornika retencyjnego „górnego” na Srebrnym Potoku poprzez projektowany wylot (Wyl. 6) podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z powierzchni planowanej inwestycji (pow. zlewni 0,80 ha), wydanej dla Prezydenta Miasta Elbląga.
18. Decyzja znak: OŚROL.6341.28.3.2014.DW z dnia 30.09.2014 r. udzielającej pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do ziemi, za pośrednictwem istniejących skrzynek rozsączających, wód opadowych i roztopowych z terenu zakładu produkcyjnego w Nowinie 31 k. Elbląga, wydanej dla Skanska S.A., ul. Gen. J. Zajączka 9, 01-518 Warszawa.

19. Decyzja znak: OŚROL.6341.32.4.2014.DW z dnia 14.11.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie ścieków bytowych powstających w związku z potrzebami socjalno-bytowymi pracowników Zakładu do ziemi drenażem rozsączającym zlokalizowanym na terenie działki inwestora o nr 133/2 obręb ewidencyjny 0029 Nowa Wieś, wydanej na wniosek Pana Piotra Koroblewskiego, prowadzącego działalność pod nazwą Usługi Budowlane – „COR-CAD” mgr inż. Piotr Koroblewski, ul. Dębowa 1, 14-400 Pasłęk.
20. Decyzja znak: OŚROL.6341.34.3.2014.DW z dnia 21.11.2014 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie oczyszczonych ścieków komunalnych do rowu melioracji szczegółowej H-1, wydanej dla Wójta Gminy Rychliki.
21. Decyzja znak: OŚROL.6341.37.4.2014.DW z dnia 07.01.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie oczyszczonych na oczyszczalni w miejscowości Drulity ścieków komunalnych do ciekłu Dargowo, za pośrednictwem skanalizowanego rowu melioracyjnego, wydanej na wniosek Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej, ul. Westerplatte 10A, 14-400 Pasłęk.
22. Decyzja znak: OŚROL.6341.43.7.2014.DW z dnia 30.03.2015 r. udzielająca wodnoprawnego na wprowadzanie istniejącym wylotem W1 wód opadowych i roztopowych pochodzących z terenu ww. Zakładu do rzeki Potok Rejsyty uchodzącej do rzeki Brzeźnica, w ilości (pow. zlewni 0,4324 ha; pow. utwardzone i połacie dachowe), na wprowadzanie istniejącym wylotem W2 wód opadowych i roztopowych pochodzących z terenu ww. Zakładu do rzeki Potok Rejsyty uchodzącej do rzeki Brzeźnica, w ilości (pow. zlewni 0,1936 ha; pow. utwardzone), wydanej na wniosek Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „KANIA” Aleksandra Kania, 14-411 Rychliki.
23. Decyzja znak: OŚROL.6341.1.4.2015.DW z dnia 11.03.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do rowu melioracyjnego (łączącego się w odległości 1 km z j. Drużno) ścieków komunalnych oczyszczonych na mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Janów, wydanej na wniosek Elbląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Rawska 2-4, 82-300 Elbląg.
24. Decyzja znak: OŚROL.6341.9.9.2015.DW z dnia 19.05.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do rzeki Dzierżgoń podczyszczonych ścieków komunalnych z mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Starym Dolnie, wydanej na wniosek Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o., Markusy 67/1, 82-325 Markusy.
25. Decyzja znak: OŚROL.6341.14.4.2015.DW z dnia 13.04.2015 r. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do skrzynek retencyjno-rozsączających zlokalizowanych na dz. Nr 2 obręb ewidencyjny Nowa Wieś wód opadowych i roztopowych pochodzących z szczelnych mis pod stanowiskami transformatora TR, transformatora potrzeb własnych Tpw, dławika rezerwowego, dławika kompensacyjnego, połączeń dachowej budynku, nawierzchni dróg i chodników (pow. zlewni 833,37 m²), wydana dla Baltic Green I Sp. z o.o., ul. Marynarskiej 11, 02-674 Warszawa.
26. Decyzja znak: OŚROL.6341.15.4.2015.DW z dnia 15.05.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków komunalnych, oczyszczonych na oczyszczalni w miejscowości Wężina do rzeki Wąskiej, wydanej na wniosek Elbląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Rawska 2-4, 82-300 Elbląg.
27. Decyzja znak: OŚROL.6341.22.4.2015.DW z dnia 10.06.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków przemysłowych pochodzących z projektowanej myjni samochodowej, która będzie zlokalizowana w Pasłęku przy ul. Józefa Kraszewskiego na działkach nr 34/2 i 34/9, obręb ewidencyjny Pasłęk 09, podczyszczonych w separatorze wirowo-koalescencyjnym z dwustopniowym systemem oczyszczania typu BLUE Q=6,0l/s z osadnikiem 1,5 m³, rurociągiem do miejskiej kanalizacji sanitarnej w Pasłęku, za zgodą gestora

sieci, wydanej na wniosek Pana Tomasza Grabowskiego właściciela Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego TOM-CAR Tomasz Grabowski, ul. Boh. Westerplatte 52b, 14-400 Pasłęk.

28. Decyzja znak: OŚROL.6341.28.3.2015.DW z dnia 20.08.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do rzeki Sirwa poprzez projektowany wylot brzegowy zlokalizowany na wysokości dz. 30/11 obręb ewidencyjny 0012 Pasłęk-Miasto, podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z powierzchni planowanej inwestycji (pow. zlewni 8 ha – Fzred=3,80 ha), wydana na wniosek Miasta i Gminy Pasłęk.
29. Decyzja znak: OŚROL.6341.34.4.2015.DW z dnia 16.09.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie oczyszczonych ścieków komunalnych do rzeki Sała, wydanej na wniosek Burmistrza Pasłęka.
30. Decyzja znak: OŚROL.6341.35.3.2015.DW z dnia 22.09.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do rowu melioracyjnego A-15 istniejącym wylotem, podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z powierzchni stacji paliw w Gronowie Górnym, wydana na wniosek Pana Zygmunta Stojek właściciela AKO Zygmunt Stojek, ul. Bursztynowa 2, Gronowo Górne, 82-310 Elbląg.
31. Decyzja znak: OŚROL.6341.39.3.2015.DW z dnia 25.09.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni projektowanej hali wylęgarni ryb i części powierzchni drogi dojazdowej wraz z ciągami pieszymi i kilkustanowiskowym parkingiem na działce 177/3 i 177/2 obręb ewidencyjny 0002 Tolkmicko 2 do Potoku Leśnego w Tolkmicku projektowanym wylotem (łączna pow. odwadniana ok. 682 m²), wydanej na wniosek osoby fizycznej.
32. Decyzja znak: OŚROL.6341.40.3.2015.DW z dnia 13.10.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie z powierzchni przebudowywanej ul. Polnej w Pasłęku oraz istniejącej przy ulicy zabudowy mieszkaniowej podczyszczonych wód opadowych i roztopowych projektowanym wylotem do rowu melioracji szczegółowej R-C (pow. zlewni 7,2 ha – Fzred=5,80 ha), wydanej na wniosek Zarządu Dróg Powiatowych w Elblągu.
33. Decyzja znak: OŚROL.6341.41.3.2015.DW z dnia 14.10.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie oczyszczonych ścieków komunalnych do rowu melioracji szczegółowej R-D, wydanej dla Wójta Gminy Godkowo.
34. Decyzja znak: OŚROL.6341.50.3.2015.DW z dnia 16.11.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie oczyszczonych ścieków komunalnych do rowu melioracyjnego, wydanej na wniosek Gminy Rychliki.
35. Decyzja znak: OŚROL.6341.51.3.2015.DW z dnia 18.11.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie oczyszczonych ścieków bytowych do rowu melioracyjnego, wydana na wniosek osoby fizycznej.
36. Decyzja znak: OŚROL.6341.53.3.2015.DW z dnia 25.11.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie istniejącym wylotem do rowu przydrożnego drogi powiatowej nr 2166N (ul. Westerplatte w Pasłęku) wód opadowych i roztopowych z terenu Hurtowni Maszyn Rolniczych przy ul. Westerplatte 58 w Pasłęku, wydana na wniosek Właścicieli Domu Handlowego Henryki i Pawła Korbanków, ul. Piaskowa 4, 62-080 Tarnowo Podgórne.
37. Decyzja znak: OŚROL.6341.54.3.2015.DW z dnia 30.12.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków komunalnych, oczyszczonych na oczyszczalni w miejscowości Lisów do potoku Miła, wydana na wniosek Elbląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Rawska 2-4, 82-300 Elbląg.
38. Decyzja znak: OŚROL.6341.55.3.2015.DW z dnia 30.12.2015 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków komunalnych, oczyszczonych na oczyszczalni w

miejsowości Przechmark do rowu szczegółowego „A” uchodzącego po ok 2,5 km do ciekę Rogowska Struga (Bierutówka), wydana na wniosek Elbląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Rawska 2-4, 82-300 Elbląg.

39. Decyzja znak: OŚROL.6341.58.4.2015.DW z dnia 25.01.2016 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie podczyszczonych wód opadowych i roztopowych zbieranych z nawierzchni planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) projektowanym wylotem do rowu melioracyjnego, wydana dla Gminy Młynary.

Organem wydającym zezwolenia wodnoprawne obok starosty jest marszałek województwa, który wydaje je w związku z art. 140 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo wodne. Artykuł ten wskazuje, że marszałek województwa wydaje pozwolenie wodnoprawne, jeżeli między innymi szczególnie korzystanie z wód jest związane z przedsięwzięciami lub instalacjami, o których mowa w art. 378 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, ze zm.). We wspomnianym art. 378 mowa o przedsięwzięciach mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Rodzaje takich przedsięwzięć określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71). W raportowanym okresie Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego wydał 2 pozwolenia wodnoprawne dla podmiotów prowadzących działalność na terenie powiatu:

1. Decyzja znak: OŚ-PŚ.7322.2.2.2014 z dnia 12.05.2014r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do ziemi wód opadowych i roztopowych, pochodzących ze stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, zlokalizowanej w miejscowości Nowakowo.
2. Decyzja znak: OŚ-PŚ.7322.2.9.2014 z dnia 25.09.2014r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do ziemi (rowu melioracyjnego R-N-7) wód opadowych i roztopowych z terenu stacji demontażu pojazdów we Władysławowie.

W 2014 roku obowiązywały 92 pozwolenia wodnoprawne wydane przez Starostę Powiatowego w Elblągu oraz 4 pozwolenia wydane przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, natomiast w 2015 roku obowiązujących było kolejno 100 i 2 pozwolenia.

5.3. Powietrze atmosferyczne

W celu zachowania standardów jakości powietrza wydawane są pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. W latach 2014 i 2015 Starostwo Powiatowe w Elblągu wydało 5 takich pozwoleń, dla następujących podmiotów:

1. Odlewnia Żeliwa i Metali Nieżelaznych „ORWO” s.c., ul. Konopnickiej 7, 14-400 Pasłęk – instalacja odlewni;
2. Zakład Produkcyjno Usługowo Handlowy „ORION” Adam Licznerski, Bogaczewo 7a, 82-310 Elbląg 2 - instalacja odciągu pyłu i trocin;
3. D.R.E.” Sp. z o.o., ul. Neftrytowa 4, Gronowo Górne, 82-310 Elbląg - instalacja kotłowni oraz instalacja odciągu;
4. USŁUGI STOLARSKIE Krzysztof Ziemak, ul. Augustyna Steffena 33B, 14-400 Pasłęk - instalacja do szlifowania i powlekania elementów meblowych;

5. SKANSKA S.A., ul. Gen. J. Zajączka 9, 01-518 Warszawa - instalacja wytwórni mas bitumicznych i wytwórni betonu.

Natomiast Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego w tym samym okresie nie wydał żadnego nowego pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Jednocześnie wskazano, że obowiązujących pozwoleń w roku 2014 i 2015 było 7.

5.4. Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami regulacje prawne z nią związaną znajdują się w trzech ustawach: o odpadach, prawo ochrony środowiska i utrzymanie czystości i porządku w gminach. Na podstawie ustawy o odpadach wydawane są zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów. Prawo ochrony środowiska opisuje zakres zezwoleń na wytwarzanie odpadów w instalacjach. Natomiast gospodarkę odpadami komunalnymi w gminach reguluje ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Na podstawie ustawy o odpadach Starostwo Powiatowe w Elblągu wydało w latach 2014-2015 następujące zezwolenia:

1. 6 zezwoleń na zbieranie odpadów;
2. zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie R 3, R 5 dla Wytwórni Pasz „PIAST” Sp. z o.o., ul. Smolary 40, 62-130 Gołańcz;
3. zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie R 4 dla Odlewni Żeliwa i Metali Nieżelaznych „ORWO” s.c., ul. Konopnickiej 7, 14-400 Pasłęk;
4. zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie R 12, R 13, R 1 dla Centrum Recyklingu Palet Wopal Sp. z o.o., ul. Studzienna 25B, 82-300 Elbląg;
5. zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie R 3 dla „HOLLAS” Sp. z o.o., ul. 3 Maja 30, 14-400 Pasłęk;
6. zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie R 1 dla Zakładu Produkcji Drzewnej „STOLZEN” Zenon Adamek, Nowe Pole 2, 82-310 Elbląg;
7. zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie R 10 dla Gospodarstwo Rolne Tomasz Woźnowski, ul. Malinowa 1, 14-400 Pasłęk;
8. zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie R 10 dla Gospodarstwa Rolnego Jerzy Smolak, Majki 13, 14-400 Pasłęk;
9. zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie R 10 dla Gospodarstwa Rolnego Adam Koniecko, ul. Dworcowa 6A, 14-400 Pasłęk;
10. zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie R 12, R 13, R 1 dla P.H.U PAL-DREW Piotr Żabiński, ul. Beryłowa 7, Gronowo Górne, 82-310 Elbląg;
11. zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie R 3, R 13 dla Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe „FAKRO” Robert Adamiak, ul. Michała Bałuckiego 12/5, 82-300 Elbląg;
12. zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie R 1 dla Gospodarstwo Ogrodnicze „BaJo” Józef Lipka, ul. Nefrytowa 5, Gronowo Górne, 82-310 Elbląg.

Natomiast również na podstawie ustawy o odpadach Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego wydał w latach 2014-2015 następujące zezwolenia dla działalności prowadzonych na terenie powiatu elbląskiego:

1. na wytwarzanie odpadów wydano 4 zezwolenia dla stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
2. na przetwarzanie odpadów w procesie R5 wydano jedno zezwolenie.

Na podstawie ustawy prawo ochrony środowiska Starostwo Powiatowe w Elblągu wydało w latach 2014-2015 jedno zezwolenie na wytwarzanie odpadów dla spółki „DRE” Sp. z o.o., Gronowo Górne, ul. Nefrytowa 4, 82-300 Elbląg prowadzącej działalność polegającą na produkcji frontów meblowych oraz drzwi i elementów drzwiowych z płyt wiórowych stosowanych w budownictwie. Natomiast Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego wydał 4 zezwolenia na wytwarzanie odpadów dla stacji demontażu pojazdów zlokalizowanych na terenie przedmiotowego powiatu.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach tworzy ramy prawne do organizowania systemów odbioru odpadów komunalnych na poziomie gmin. Przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości są obowiązani do uzyskania wpisu w rejestrze regulowanej, a przedsiębiorcy odbierający nieczystości ciekłe są obowiązani do uzyskania zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych.

Realizacja zadań zawartych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach są analizowane co roku, czego wynikiem są udostępniane w biuletynie informacji publicznej opracowania pt.: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi.

6. Monitoring realizacji Programu

W celu umożliwienia oceny stopnia realizacji celów określonych w Programie Ochrony Środowiska ustalone zostały wskaźniki monitorowania. Zmiana wartości wskaźników obrazuje czy prowadzone działania są zgodne z priorytetami i kierunkami określonymi w planie.

Tabela 5. Wskaźniki monitorowania Programu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jedno-stka	Stan na rok 2012/2013	Stan na rok 2014/2015	Wielkość zmiany
Priorytet I Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych					
<i>Kierunek 1.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami wód powierzchniowych i podziemnych</i>					
1.	Ilość zmodernizowanych urządzeń infrastruktury przeciwpowodziowej				
	– budowle hydrotechniczne,	szt.	1*	0	bez oceny
	– przebudowa stacji pomp,	szt.	1*	12	
	– regulacja rzek,	km	10,267*	1,796	
	– przebudowa wałów,	km	5,265*	79,279	
	– przebudowa kanałów,	km	3,055*	39,961	
	– melioracje szczegółowe.	ha	115,8*	0	

Kierunek 1.2. Racjonalne użytkowanie zasobów kopalin, gleb i powierzchni ziemi					
2.	Ilość zlikwidowanych dzikich wysypisk odpadów	szt.	3	0	bez oceny
3.	Długość czynnej sieci wodociągowej	km	856,5	975,4	↑ 118,9
4.	Stopień zwodociągowania powiatu	%	87,5	93,7	↑ 6,2
5.	Zużycie wody:				
	– na jednego mieszkańca	m ³	28,4	28,8	↑ 0,4
	– na jednego korzystającego		32,5	30,7	↓ 1,8
Kierunek 1.3. Ochrona klimatu z uwzględnieniem gospodarki zasobami energetycznymi					
6.	Sprzedaż energii cieplnej ogółem w ciągu roku	GJ	3.655,0	68.648,0	↑ 64.993,0
7.	Opracowane na terenie powiatu projekty założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	szt.	3	3	≈
Kierunek 1.4. Zachowanie i ochrona bogactw przyrodniczych i krajobrazowych					
8.	Obszary prawnie chronione ogółem	ha	57.717,4	57.717,4	≈
9.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	%	40,77	40,77	≈
10.	Pomniki przyrody (wg. RDOŚ w Olsztynie)	szt.	605	605	≈
11.	Ilość i powierzchnia ogółem:				
	– parków spacerowo – wypoczynkowych,	szt.	1	1	≈
		ha	2,9	2,9	≈
	– zieleńców	szt.	21	21	≈
		ha	17,9	17,9	≈
	– zieleń uliczna	ha	4,9	4,8	↓ 0,1
	– teren zielni osiedlowej	ha	19,3	21,73	↑ 2,43
	– żywopłoty	m	8.085	8.329	↑ 244
12.	Lesistość	%	19,2	19,5	↑ 0,3
13.	Zalesienie	ha	103,6	brak danych	bez oceny
14.	Pozyskanie drewna ogółem	m ³	901	brak danych	bez oceny
15.	Lasy gminne	ha	142,4	142,84	↑ 0,44
Priorytet II: Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego poprzez poprawę jakości środowiska					
Kierunek 2.1. Spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza					
16.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem	t/rok	64	63	↓ 1
17.	Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem	t/rok	37.951	28.424	↓ 9.527
18.	Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji	t/rok	24	139	↑ 115
19.	Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji	%	27,3	68,8	↑ 41,5
20.	Ilość punktów na terenie powiatu gdzie zostały przekroczone normy jakości powietrza	szt.	0*	0	≈

21.	Ilość instalacji wytwarzających energię z OZE	szt.	5*	brak danych	bez oceny
Kierunek 2.2. Poprawa jakości wód					
22.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	134,4	185,8	↑ 51,4
23.	Stopień skanalizowania powiatu	%	40,0	46,3	↑ 6,3
24.	Komunalne oczyszczalnie ścieków	szt.	15	16	↑ 1
	– biologiczne		2	3	↑ 1
25.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ogółem	%	44,1	48,4	↑ 4,3
26.	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	221	548	↑ 327
27.	Ilość zbiorników bezodpływowych (np. szamba)	szt.	3.138	3.284	↑ 146
Kierunek 2.3. Ochrona przed hałasem i polem elektromagnetycznym					
28.	Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej:	km	170,5	237,1	↑ 66,6
	– gminne		460,8	466,1	↑ 5,3
29.	Drogi o nawierzchni twardej na 100 km ²	km	56,3	62,4	↑ 6,1
30.	Długość ścieżek rowerowych	km	3,3	13,6	↑ 10,3
31.	Stopień gazyfikacji powiatu	%	1,8	2,0	↑ 0,2
Kierunek 2.4. Ochrona przed substancjami chemicznymi w środowisku					
32.	Masa usuniętych odpadów zawierających azbest	Mg	183,89*	309,5	↑ 125,61
33.	Liczba gmin powiatu elbląskiego, która usuwała wyroby zawierające azbest w danym roku	szt.	5*	6	↑ 1
Kierunek 2.5. Racjonalna gospodarka odpadami przyjazna środowisku					
Wskaźniki w tym zakresie zostały ujęte w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2016					
34.	Remont/rozbudowa wałów przeciwpowodziowych (rzeki)	km	10,5*	79,279	bez oceny
35.	Liczba jednostek Straży Pożarnej doposażona w sprzęt ratowniczo-gaśniczy	Szt.	1*	17	↑ 16
Priorytet III: Rozwój i doskonalenie działań systemowych w zakresie ochrony środowiska					
36.	Liczba Ośrodków Edukacji Ekologicznej	szt.	1*	1	≈
37.	Liczba umów dotacji i pożyczek zawartych przez powiat oraz gminy powiatu z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie na działania związane z edukacją ekologiczną	szt.	0*	brak danych	bez oceny

*stan na koniec 2013 r.

Źródła danych:

1. Dane GUS w Olsztynie – Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015r., Powiat Elbląski, dane dotyczą 2014 roku,
2. Dane GUS – Bank Danych Lokalnych, dane dotyczą 2014 roku,
3. Dane z ankiet wypełnionych przez gminy.

Oznaczenia w tabeli:

↑ - zwiększenie ilości, wzrost wartości wskaźnika.

↓ - zmniejszenie ilości, spadek wartości wskaźnika.

≈ - ilość lub wartość wskaźnika bez zmian.

Czcionka koloru **czernego** – zmiana negatywna dla osiągnięcia celów środowiskowych.

Czcionka koloru **niebieskiego** – zmiana pozytywna dla osiągnięcia celów środowiskowych.

7. Podsumowanie

Starostwo Powiatowe w Elblągu

- Do Programu wpisano 6 zaplanowanych działań, z których zrealizowano 4, w trakcie realizacji jest działanie polegające na zmniejszeniu zużycia energii poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej powiatu.
- Prowadzone inwestycje dotyczyły poprawy nawierzchni dróg i organizacji ruchu. Inwestycje te wpływają na obniżenie emisji substancji ze spalania paliwa w silnikach spalinowych do powietrza, emisji pyłów z transportu oraz wpływają na obniżenie poziomu hałasu. W 2014 roku przeprowadzono inwestycje drogowe na kwotę 4.593.928,22 zł z czego 1.911.018,74 zł pochodziło ze środków własnych powiatu. W 2015 roku łączna wartość inwestycji wyniosła 9.069.895,37 zł z czego środki własne powiatu stanowiły 2.138.267,33 zł. Na finansowanie przeprowadzonych inwestycji oprócz środków własnych powiatu składały się środki własne gmin, nadleśnictw oraz dotacje wojewody i ministerstwa.
- W 2014 roku Starostwo Powiatowe zleciło sporządzenie Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, który ma na celu opracowanie strategii systematycznego usuwania wyrobów azbestowych, zgodnie z przyjętym w dokumencie harmonogramem. W ramach działań polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest w 2014 roku starostwo przekazało dotację na ten cel w kwocie 5.000 zł.
- Starostwo Powiatowe wraz z Parkiem Krajobrazowym Wysoczyzny Elbląskiej organizuje co roku olimpiadę pn.: „Przyroda i historia powiatu elbląskiego”. Uczestnikami olimpiady są uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych. W 2014 roku odbyła się czternasta edycja konkursu, a w 2015 roku piętnasta edycja. Konkurs propaguje wiedzę i świadomość przyrodniczą mieszkańców powiatu.
- Starostwo Powiatowe udziela dotacji na wyposażenie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. W raportowanym okresie na ten cel przeznaczono: 49.757,60 zł.
- Starostwo Powiatowe udziela dotacji celowych z budżetu Powiatu Elbląskiego na inwestycje z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej dla podmiotów określonych w art. 403 ust. 4 ustawy Prawo Ochrony Środowiska. W latach 2014-2015

przekazano między innymi 39.154,65 zł na odnawialne źródła energii (pompy ciepła, piec na pelet) oraz 9.900,00 zł na przydomowe oczyszczalnie ścieków.

- Starosta Powiatu w Elblągu w 2014 i 2015 roku wydał na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach łącznie 6 decyzji zezwalających na zbieranie odpadów oraz 11 na przetwarzanie odpadów. Mając na uwadze ówczesny stan prawny tzn. wejście w życie nowej ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21) oraz obowiązek dostosowania przez przedsiębiorców posiadanych decyzji do zapisów nowej ustawy należy podkreślić, że ilość wydanych decyzji w raportowanym okresie została zdeterminowana przez obowiązek aktualizacji posiadanych zezwoleń. Oznacza to, że ilość wydanych decyzji była nadzwyczajna, czyli nie można wyciągać wniosków, że w powiecie co roku wydawanych jest 17 decyzji z zakresu gospodarki odpadami. Co więcej, biorąc pod uwagę 3 decyzje wydane w 2013 roku (które były już zgodnie z obowiązującą nową ustawą) łącznie na terenie powiatu funkcjonuje ok. 20 zezwoleń w zakresie zbierania i/lub przetwarzania odpadów wydanych przez Starostę Powiatu w Elblągu. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że decyzje w zakresie gospodarki odpadami w określonych przypadkach wydaje również Marszałek Województwa (dla RIPOK-ów, przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i odzysku polegający na wypełnieniu terenu) oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska (dot. tzw. terenów zamkniętych).
- Starosta Powiatu w Elblągu w raportowanym okresie wydał 1 decyzję zezwalającą na wytwarzanie odpadów na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska.
- Na terenie powiatu występują złoża piasku, na wydobywanie którego w raportowanym okresie wydano 9 koncesji.
- W latach 2014-2015 Starosta Powiatu w Elblągu wydał 5 zezwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska.
- W latach 2014-2015 Starosta Powiatowy w Elblągu wydał 46 pozwoleń wodnoprawnych. W raportowanym okresie w roku 2014 obowiązujących było 92 pozwolenia, a w 2015 roku 100 decyzji.
- Starosta powiatu elbląskiego sporządził Uproszczony Plan Urządzania Lasu w 2008 roku, na podstawie którego działają zarządcy lasów niestanowiących własność Skarbu Państwa. W 2014 roku na terenie powiatu było 2.398 ha lasów innych niż państwowe. Powierzchnia ta wzrosła w 2015 roku do 2.496 ha, czyli o 98 ha.
- Starostwo posiada Plan Zarządzania Kryzysowego aktualizowany na bieżąco. Obecnie przystąpiono do prac nad nowym planem. Ponadto istnieje operacyjny plan przeciwdziałania skutkom powodzi, natomiast nie opracowano planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Gmina Elbląg

- Gmina w Programie zaplanowała 7 działań i inwestycji. Z planów wpisanych do dokumentu zrealizowano dwie inwestycje drogowe, termomodernizację budynku gminnego oraz modernizację oczyszczalni ścieków w Lisowie. Od 2015 roku prowadzone są prace nad przygotowaniem dokumentacji dla inwestycji budowy sieci wodociągowej we wsiach Nowina i Przezmark.

- W opisywanym okresie gmina posiadała 19,8 km kanalizacji, co stanowi 13% skanalizowania gminy. W zakresie gospodarki ściekowej zewidencjonowano w 2014 roku 815 zbiorników bezodpływowych i 56 przydomowych oczyszczalni ścieków. Natomiast w 2015 roku wzrosła ilość zbiorników bezodpływowych i stanowiła 850 oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, których odnotowano 72 sztuki. Przytoczone dane wskazują na rozbudowę gminy przy wykorzystaniu rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej polegających na gromadzeniu nieczystości ciekłych lub ich zagospodarowaniu w miejscu powstania (na nieruchomości wytwórcy).
- Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową, którą planuje dalej rozbudowywać. W raportowanych latach długość sieci wodociągowej stanowiła 187,75 km, co plasowało stopień zwodociągowania gminy na poziomie 99,32%.
- Na terenie gminy nie występuje sieć ciepłownicza.
- Przez teren gminy przebiega gazociąg, głównie sieć przesyłowa, natomiast ludność korzystająca z gazu ziemnego w 2014 roku stanowiła 13,4%, a w 2015 roku stopień ten zmniejszył się do 13,12%.
- W Programie jednym z działań zaplanowanych było usuwanie „dzikich wysypisk” jednakże we wskazanym okresie gmina nie odnotowała żadnego „dzikiego wysypiska”.
- Na terenie gminy przeprowadzono modernizację dróg za kwotę 2.547.000 zł w ciągu dwóch lat. Środki pochodziły z budżetu gminy oraz z dotacji. Ponadto Gmina partycypowała w kosztach inwestycji drogowych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe, na łączną kwotę 1.234.988,90 zł (suma wkładu Gminy Elbląg w inwestycje).
- W wyniku prowadzonych inwestycji zmniejszyła się ilość dróg gruntowych gminnych z 65 km w 2014 roku do 31 km w roku 2015.
- Gmina Elbląg systematycznie prowadzi usuwanie wyrobów zawierających azbest. W raportowanym okresie usunięto ponad 120 Mg odpadów, na co gmina przeznaczyła 62.910,42 zł.
- W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi gmina w latach 2014-2015 wywiązała się z obowiązku zorganizowania odbierania odpadów komunalnych oraz osiągnięcia określonych poziomów odzysku dla wyznaczonych rodzajów odpadów. Gmina nie zorganizowała, mimo ustawowego obowiązku, Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.
- Na terenie gminy 70% mieszkańców deklaruje prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
- W 2015 roku gmina sporządziła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.
- Gmina systematycznie prowadzi edukację ekologiczną poprzez zbieranie w placówkach oświatowych odpadów przeznaczonych do recyklingu. Odpady te są sprzedawane w punktach skupu, a pieniądze uzyskane w ten sposób przekazywane są dla szkoły. Ponadto szkoła otrzymuje wykaz poziomu odzysku.

Gmina Godkowo

- Gmina w Programie zaplanowała 3 inwestycje i wszystkie zrealizowała. W związku z tym przyjęto nowe plany na najbliższe lata tj.: modernizację Stacji Uzdatniania Wody w Godkowie w latach 2016-2018 – inwestycja za szacowaną kwotę 2.500.000 zł oraz

budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków w miejscowości Grądkki do realizacji również w latach 2016-2018 za kwotę ok. 1.500.000 zł.

- W opisywanym okresie gmina posiadała 2,88 km kanalizacji, co stanowi 28 % skanalizowania gminy. W zakresie gospodarki ściekowej zewidencjonowano w 2014 roku 50 zbiorników bezodpływowych i 44 przydomowych oczyszczalni ścieków. Natomiast w 2015 roku ilość zbiorników bezodpływowych pozostała bez zmian, a przydomowych oczyszczalni ścieków wzrosła do 67 sztuk.
- Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. W raportowanych latach długość sieci wodociągowej stanowiła 100 km, co stanowi 93% zwodociągowania gminy.
- Na terenie gminy nie występuje sieć ciepłownicza i sieć gazowa.
- We wskazanym okresie gmina nie odnotowała żadnego „dzikiego wysypiska”.
- Na terenie gminy przeprowadzono modernizację dróg za kwotę 406.584,06 zł w ciągu dwóch lat. Ponadto Gmina partycypowała w kosztach inwestycji drogowych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe, na łączną kwotę 380.000 zł (suma wkładu Gminy Godkowo w inwestycje).
- Niezmiennie w badanym okresie gmina posiada 45,542 km dróg, z których tylko 4,937 km stanowią drogi utwardzone o nawierzchni twardej, ulepszonej.
- Gmina Godkowo posiada sporządzony w 2012 roku Program Usuwania Wyrobów Azbestowych, na podstawie, którego w 2014 roku usunięto 5,6 Mg wyrobów zawierających azbest. W 2015 roku nie prowadzono usuwania azbestu. Należy zwrócić uwagę, iż na terenie gminy zostało zinwentaryzowanych tylko 42,62 Mg wyrobów azbestowych.
- W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi gmina przekazała zadania do realizacji poprzez związek międzygminny „Czyste środowisko” w Ostródzie.
- Gmina samodzielnie nie prowadzi edukacji ekologicznej.

Gmina Gronowo Elbląskie

- Gmina w Programie zaplanowała 7 działań i inwestycji. Z planów wpisanych do dokumentu zrealizowano dwie inwestycje drogowe. Systematycznie realizowane jest usuwanie wyrobów zawierających azbest. W dalszym ciągu w planach realizacji pozostaje modernizacja oczyszczalni ścieków, modernizacja przyzagrodowych oczyszczalni ścieków oraz zakup pieca centralnego ogrzewania.
- W opisywanym okresie gmina posiadała 2 km kanalizacji. W zakresie gospodarki ściekowej zewidencjonowano w 2014 roku 465 zbiorników bezodpływowych i 29 przydomowych oczyszczalni ścieków. Natomiast w 2015 roku wzrosła ilość zbiorników bezodpływowych i stanowiła 468 oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, których odnotowano 40 sztuk.
- Gmina posiada bardzo dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. W raportowanych latach długość sieci wodociągowej stanowiła 75 km, co stanowi 100% zwodociągowania gminy.
- Na terenie gminy nie występuje sieć ciepłownicza i sieć gazowa.
- We wskazanym okresie gmina nie odnotowała żadnego „dzikiego wysypiska”.
- Na terenie gminy przeprowadzono modernizację dróg za kwotę 294.064,26 zł w ciągu dwóch lat. Środki pochodziły z budżetu gminy oraz województwa. Ponadto Gmina

partycypowała w kosztach inwestycji drogowych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe, na łączną kwotę 38.231,06 zł (suma wkładu Gminy Gronowo Elbląskie w inwestycje).

- Niezmiennie w badanym okresie gmina posiada 138,5 km dróg, w tym aż 88,9 km dróg gruntowych, co stanowi 64% dróg nieutwardzonych. Dodatkowo ok. 4 km dróg jest utwardzonych brukiem lub tłuczniem.
- Gmina Gronowo Elbląskie sporządziła w 2014 roku Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, a w 2015 roku po raz pierwszy prowadziła usuwanie wyrobów zawierających azbest. Usunięto ponad 8,3 Mg odpadów, na co gmina przeznaczyła 10.345 zł. Ilość usuniętych wyrobów azbestowych stanowi niespełna 1% zinwentaryzowanych wyrobów. W celu usunięcia wszystkich wyrobów zawierających azbest z terenu gminy do 2032 roku należy zintensyfikować działania.
- W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi gmina w latach 2014-2015 wywiązała się z obowiązku zorganizowania odbierania odpadów komunalnych oraz osiągnięcia określonych poziomów odzysku dla wyznaczonych rodzajów odpadów. Gmina nie zorganizowała, mimo ustawowego obowiązku, Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.
- Na terenie gminy w 2014 rok 80% mieszkańców deklaruje prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, a w 2015 roku ilość ta wzrosła do 85%.
- Gmina mimo ustawowego obowiązku nie prowadzi edukacji ekologicznej.

Gmina Markusy

- Gmina Markusy nie podała celem wpisania do Programu Ochrony Środowiska żadnych planowanych inwestycji i działań.
- W opisywanym okresie gmina posiadała 1,8 km kanalizacji, co stanowiło 5% skanalizowania terenu gminy. W zakresie gospodarki ściekowej zewidencjonowano w 2014 roku 798 zbiorników bezodpływowych i 8 przydomowych oczyszczalni ścieków. Natomiast w 2015 roku nieznacznie wzrosła ilość zbiorników bezodpływowych i stanowiła 803 oraz bez zmian pozostała ilość przydomowych oczyszczalni ścieków, których odnotowano 8 sztuk.
- Gmina posiada bardzo dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. W raportowanych latach długość sieci wodociągowej stanowiła 833 km, co stanowi 100% zwodociągowania gminy.
- We wskazanym okresie gmina nie odnotowała żadnego „dzikiego wysypiska”.
- Gmina partycypowała w kosztach inwestycji drogowych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe, na łączną kwotę 526.086,76 zł (suma wkładu Gminy Markusy w inwestycje).
- Gmina Markusy sporządziła w 2015 roku Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest, dlatego od 2016 roku rozpoczyna usuwanie azbestu ze swojego terenu.
- W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi gmina w latach 2014-2015 wywiązała się z obowiązku zorganizowania odbierania odpadów komunalnych oraz osiągnięcia określonych poziomów odzysku dla wyznaczonych rodzajów odpadów. Ponadto gmina przejęła fakultatywnie obowiązek organizowania odbierania odpadów komunalnych z

nieruchomości niezamieszkałych. Gmina zorganizowała Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

- Na terenie gminy w 2014 rok 60% mieszkańców deklaruje prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, a w 2015 roku ilość ta wzrosła do 65%.
- Gmina mimo ustawowego obowiązku nie prowadzi edukacji ekologicznej.

Gmina Milejewo

- Gmina w Programie zaplanowała 5 inwestycji. W ankiecie gromadzącej dane do niniejszego raportu gmina nie wskazała czy i jak prowadzone były inwestycje. Na podstawie danych publicznie dostępnych wiadomo, że gmina prowadziła działania polegające na dofinansowaniu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Planowane na raportowany okres sporządzenie Programu Usuwania Wyrobów Azbestowych zostało zrealizowane w 2016 roku. Brak informacji o prowadzonych inwestycjach drogowych. Planowany do budowy PSZOK nie powstał.
- W opisywanym okresie gmina posiadała 11,2 km kanalizacji. W zakresie gospodarki ściekowej zewidencjonowano w 2014 roku 431 zbiorników bezodpływowych i 151 przydomowych oczyszczalni ścieków. Natomiast w 2015 roku ilość zbiorników bezodpływowych uległa zmniejszeniu do 411, a przydomowych oczyszczalni ścieków wzrosła do 190 sztuk. Przytoczone dane świadczą o zastąpieniu zbiorników bezodpływowych przydomowymi oczyszczalniami ścieków.
- Gmina posiada średnio rozwiniętą sieć wodociągową. W raportowanych latach długość sieci wodociągowej stanowiła 55,79 km, co plasowało stopień zwodociągowania gminy na poziomie 80%. W 2015 roku przeprowadzono inwestycję budowy sieci wodociągowej w miejscowości Pomorska Wieś za kwotę 125.419,31 zł.
- Na terenie gminy nie występuje sieć ciepłownicza i sieć gazowa.
- We wskazanym okresie gmina nie odnotowała żadnego „dzikiego wysypiska”.
- Na terenie gminy przeprowadzono modernizację dróg za kwotę 109.101 zł w ciągu dwóch lat. Środki pochodziły z budżetu gminy oraz z nadleśnictwa (dot. modernizacji drogi w Hucie Żuławskiej). Ponadto Gmina partycypowała w kosztach inwestycji drogowych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe, na łączną kwotę 20.000 zł (suma wkładu Gminy Milejewo w inwestycje).
- Na terenie Gminy Milejewo wykonano odcinek trasy rowerowej w Polsce wschodniej. Na ten cel wydatkowano kwotę 156.335,85 zł ze środków Województwa Warmińsko-Mazurskiego przy dofinansowaniu ze środków unijnych.
- Na terenie gminy znajduje się niezmiennie 197 km dróg, z czego tylko 24 km stanowią drogi o nawierzchni utwardzonej, ulepszonej. Oznacza to, że drogi gruntowe oraz z bruku i tłucznia stanowią aż 88%.
- Gmina Milejewo w okresie raportowania nie posiadała sporządzonego Programu Usuwania Wyrobów Azbestowych, dokument ten powstał w 2016 roku. Brak dokumentu skutkowało nieprowadzeniem działań usuwania azbestu.
- W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi gmina w latach 2014-2015 wywiązała się z obowiązku zorganizowania odbierania odpadów komunalnych, dodatkowo przejęła obowiązek odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych. Gmina nie osiągnęła określonych poziomów recyklingu,

przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Gmina nie zorganizowała, mimo ustawowego obowiązku, Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

- Na terenie gminy ok. 70% mieszkańców deklaruje prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
- W 2015 roku gmina sporządziła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.
- Gmina mimo ustawowego obowiązku nie prowadzi edukacji ekologicznej.

Gmina Młynary

- Gmina w Programie zaplanowała 7 działań i inwestycji. Zrealizowano rekultywację składowiska odpadów w miejscowości Błudowo. Z działań ciągłych realizowano usuwanie wyrobów zawierających azbest oraz modernizację dróg. W dalszym ciągu w planach realizacji pozostają inwestycje modernizacji stacji uzdatniania wody w Młynarach, wymiana kotła grzewczego w Bibliotece publicznej w Młynarach oraz budowa obwodnicy Młynar w ciągu drogi krajowej. Całkowicie odstąpiono od planu budowy zbiornika retencyjnego na rzece Baudzie. Ponadto ustanowiono nowe planowane działanie polegające na modernizacji lub budowie oczyszczalni ścieków komunalnych w Młynarach (lata realizacji 2018-2020, środki 4 mln zł, środki właśnie gminy, środki UE).
- W opisywanym okresie gmina posiadała 8,4 km kanalizacji, co stanowi 36,7 % skanalizowania terenu gminy. W zakresie gospodarki ściekowej zewidencjonowano w 2014 i 2015 roku 146 zbiorników bezodpływowych i 37 przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Gmina posiada słabo rozwiniętą sieć wodociągową. W raportowanych latach długość sieci wodociągowej stanowiła 123 km, co plasowało stopień zwodociągowania gminy na poziomie 36,8 %. W latach 2011-2014 przeprowadzono inwestycję budowy sieci wodociągowej, wraz z modernizacją stacji uzdatniania wody oraz rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej za kwotę 4.114.000 zł.
- Na terenie gminy nie występuje sieć ciepłownicza i sieć gazowa.
- We wskazanym okresie gmina nie odnotowała żadnego „dzikiego wysypiska”.
- Gmina partycypowała w kosztach inwestycji drogowych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe, na łączną kwotę 81.100 zł (suma wkładu Gminy Młynary w inwestycje).
- Na terenie gminy znajduje się niezmiennie 83,455 km dróg, z czego tylko 9,5 km stanowią drogi o nawierzchni utwardzonej, ulepszonej. Oznacza to, że drogi gruntowe oraz z bruku i tłucznia stanowią aż 88,6%.
- Gmina Młynary sporządziła w 2013 roku Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest. W latach 2014-2015 usunięto niespełna 35 Mg odpadów, na co gmina przeznaczyła 16.036,52 zł. Ilość usuniętych wyrobów azbestowych stanowi 4% zinventaryzowanych wyrobów. Ilość usuwanych wyrobów azbestowych powinna ulec zwiększeniu celem osiągnięcia celu całkowitego ich wyeliminowania do 2032 roku.
- W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi gmina w latach 2014-2015 wywiązała się z obowiązku zorganizowania odbierania odpadów komunalnych, dodatkowo

przejęła obowiązek odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych. Gmina w 2014 roku nie osiągnęła określonych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, natomiast w 2015 roku poziom został osiągnięty.

- Gmina nie zorganizowała, mimo ustawowego obowiązku, Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Jednakże w 2015 roku opracowano dokumentację projektową obiektu.
- Na terenie gminy ok. 18% mieszkańców deklaruje prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Poziom ten jest rażąco niski i gmina powinna podjąć działania zmierzające do aktywowania mieszkańców do prowadzenia selektywnej zbiórki.
- W 2015 roku gmina sporządziła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.
- Gmina posiada sporządzony w 2012 roku projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
- Gmina mimo ustawowego obowiązku nie prowadzi edukacji ekologicznej.

Gmina Pasłęk

- Gmina w Programie zaplanowała 6 inwestycji, z których 5 zostało realizowanych i zakończonych. Inwestycja polegająca na budowie kanalizacji sanitarnej we wsiach Rogajny, Grażyna, Majki, Zielona Pasłęcka została zaplanowana na lata 2014-2019, w związku z czym jest w trakcie realizacji.
- W opisywanym okresie gmina posiadała 55,6 km kanalizacji, co stanowi 72,5 % skanalizowania terenu gminy. W zakresie gospodarki ściekowej zewidencjonowano w 2014 roku 423 zbiorniki bezodpływowe i 66 przydomowych oczyszczalni ścieków. W roku 2015 ilość zbiorników bezodpływowych zmniejszyła się do 394 sztuk, natomiast ilość przydomowych oczyszczalni ścieków nie uległa zmianie.
- Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. W 2015 rok długość sieci wodociągowej stanowiła 223,9 km, co plasowało stopień zwodociągowania gminy na poziomie 98 %. W latach 2011-2014 przeprowadzono szereg inwestycji w sieć wodociągową.
- Na terenie gminy nie występuje sieć ciepłownicza i sieć gazowa.
- We wskazanym okresie gmina nie odnotowała żadnego „dzikiego wysypiska”.
- Gmina Pasłęk zrealizowała w latach 2014-2015 inwestycje drogowe za kwotę 3.263.193,38 zł. Dodatkowo gmina partycypowała w kosztach inwestycji drogowych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe, na łączną kwotę 1.643.767,09 zł (suma wkładu Gminy Pasłęk w inwestycje).
- Na terenie gminy znajduje się niezmiennie 114,47 km dróg, z czego 50,44 km stanowią drogi o nawierzchni utwardzonej, ulepszonej.
- Gmina Pasłęk sporządziła w 2013 roku Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest. W latach 2014-2015 usunięto niespełna 94,853 Mg odpadów, na co gmina przeznaczyła 55.354,89 zł. Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w dwóch raportowanych latach stanowi 4,8% zinwentaryzowanych wyrobów. Ilość usuwanych wyrobów azbestowych powinna ulec zwiększeniu celem osiągnięcia celu całkowitego ich wyeliminowania do 2032 roku.

- W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi gmina w latach 2014-2015 wywiązała się z obowiązku zorganizowania odbierania odpadów komunalnych, dodatkowo przejęła obowiązek odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych. Gmina w 2014 i 2015 roku nie osiągnęła określonych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.
- Gmina zorganizowała Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.
- Na terenie gminy ok. 90% mieszkańców deklaruje prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
- W 2016 roku gmina sporządziła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.
- Gmina posiada sporządzony w 2012 roku projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
- Gmina prowadzi edukację ekologiczną poprzez organizowanie festynu ekologicznego pn. „Pasłęcki dzień recyklingu”.

Gmina Rychliki

- Gmina w Programie zaplanowała 6 inwestycji, z których 5 zostało realizowanych i zakończonych. Wykonanie planowanego zakupu wozu bojowego dla OSP Jelonki nie została opisana przez gminę w ankiecie, stąd brak informacji stanie realizacji inwestycji.
- W 2015 roku gmina posiadała 2,77 km kanalizacji. W zakresie gospodarki ściekowej zewidencjonowano w 2014 roku 162 zbiorniki bezodpływowe i 39 przydomowych oczyszczalni ścieków. W roku 2015 ilość zbiorników bezodpływowych pozostała bez zmian, natomiast ilość przydomowych oczyszczalni ścieków wzrosła do 48 szt.
- Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. W 2015 rok długość sieci wodociągowej stanowiła 49,72 km, co plasowało stopień zwodociągowania gminy na poziomie 96 %. W latach 2014-2015 prowadzono inwestycje w sieć wodociągową w miejscowościach Kwietniewo Kolonia, Rychliki-Rejstyty Kolonia, Gołutowo-Dziśnity-Lepno-Buczyniec, Protowo-Jankowo.
- Na terenie gminy nie występuje sieć gazowa. Natomiast z sieci ciepłowniczej korzysta 7,4% ludności gminy.
- We wskazanym okresie gmina nie odnotowała żadnego „dzikiego wysypiska”.
- Gmina Rychliki partycypowała w kosztach inwestycji drogowych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe, na łączną kwotę 67.041,67 zł (suma wkładu Gminy Rychliki w inwestycje).
- Na terenie gminy znajduje się niezmiennie 47 km dróg, z czego 9,6 km stanowią drogi o nawierzchni utwardzonej, ulepszonej.
- Gmina Rychliki sporządziła w 2011 roku Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest. W latach 2014-2015 nie prowadzono działań usuwania wyrobów azbestowych. Usuwanie wyrobów azbestowych powinno zostać niezwłocznie wszczęte celem osiągnięcia celu całkowitego ich wyeliminowania do 2032 roku.
- W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi gmina w latach 2014-2015 wywiązała się z obowiązku zorganizowania odbierania odpadów komunalnych. Gmina w 2014 i 2015 roku nie osiągnęła określonych poziomów recyklingu, przygotowania do

ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

- Gmina nie zorganizowała Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, mimo ciężącego na niej ustawowego obowiązku.
- Na terenie gminy w 2014 rok – ok. 53%, a w 2015 roku – ok. 57% mieszkańców deklaruje prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
- Gmina mimo ustawowego obowiązku nie prowadzi edukacji ekologicznej.

Gmina Tolkmicko

- Gmina w Programie zaplanowała 7 działań i inwestycji. Zrealizowano w całości inwestycję polegającą na budowie kanalizacji sanitarnej w miejscowości Chojnowo i Brzezina. Część działań realizowana jest ciągle tj. usuwanie wyrobów zawierających azbest, edukacja ekologiczna oraz usuwanie „dzikich wysypisk” jeżeli takowe powstaną.
- W 2015 roku gmina posiadała 95,3 km kanalizacji, co przekłada się na wysoki poziom skanalizowania gminy na poziomie 95%. W raportowanym okresie nie zewidencjonowano żadnego zbiornika bezodpływowego i 20 przydomowych oczyszczalni ścieków. Tak zorganizowana gospodarka ściekowa powoduje, że zasoby wód na terenie Gminy Tolkmicko są bardzo dobrze chronione.
- Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. W 2015 rok długość sieci wodociągowej stanowiła 62,8 km, co plasowało stopień zwodociągowania gminy na poziomie 94 %. Należy zwrócić uwagę, że gmina planuje dalszy rozwój sieci wodociągowej w miejscowościach Tolkmicko-Chojnowo- Nowinka.
- Na terenie gminy nie występuje sieć gazowa. Natomiast z sieci ciepłowniczej ma 1,1 km długości, z której korzysta 3,3% ludności gminy.
- We wskazanym okresie gmina nie odnotowała żadnego „dzikiego wysypiska”.
- Gmina Tolkmicko w raportowanym okresie nie wykazała żadnych inwestycji drogowych.
- Na terenie gminy znajduje się niezmiennie 49,658 km dróg, z czego 18,611 km stanowią drogi o nawierzchni utwardzonej, ulepszonej.
- Gmina Tolkmicko sporządziła w 2009 roku Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest. W 2014 roku usunięto 45,7 Mg odpadów, na co gmina przeznaczyła 28.334 zł. W 2015 roku nie prowadzono działań usuwania azbestu z terenu gminy.
- W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi gmina w latach 2014-2015 wywiązała się z obowiązku zorganizowania odbierania odpadów komunalnych, dodatkowo przejęła obowiązek odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych. Gmina w raportowanym okresie wykazała się osiągnięciem określonych poziomów odzysku i recyklingu określonych rodzajów odpadów.
- Gmina nie zorganizowała Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, mimo ciężącego na niej ustawowego obowiązku.
- Na terenie gminy w 2014 rok – ok. 93%, a w 2015 roku – ok. 96% mieszkańców deklaruje prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Należy podkreślić, że jest to najlepszy wynik wśród gmin powiatu elbląskiego.

- W 2015 roku gmina sporządziła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.
- Gmina posiada sporządzony w 2013 roku projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
- Gmina prowadzi edukację ekologiczną, przy czym nie wskazuje w przekazanych danych jakie to działania.

Żułowski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

- ŻZMiUW w ostatnich latach przeprowadził inwestycje za kwotę 105.574.703,04 zł. Z uwagi na rozbieżność terminów realizacji z okresem raportowanym powyższa kwota obejmuje również działania, których rok rozpoczęcia stanowił 2012, a zakończenia 2014 rok.
- Plany inwestycyjne wpisane go Programu przez ŻZMiUW nie zostały zrealizowane, jednak pozostają nadal aktualne, a ich wykonanie jest uzależnione od pozyskania środków finansowych na ten cel.
- Porównując ocenę stanu technicznego urządzeń wodnych na dzień 31 grudnia 2015 roku z tabelą oceny zawartą w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu elbląskiego na lata 2014-2017 opisującą stan urządzeń na dzień 31 grudnia 2013 roku uległy one poprawie. Na podstawie danych ustalono:
 - Stan ilościowy kanałów wzrósł o 4,8 km do stanu 401,9 km;
 - Stan ilościowy przepustów wałowych wzrósł o 7 szt. do stanu 176 szt.;
 - Stan ilościowy stacji pomp zmniejszył się o 1 stację do stanu 53;
 - Stan ilościowy budowli piętrzących wzrósł o 9 obiektów do stanu 284;
 - Zdecydowanie mniej urządzeń pozostaje bez oceny technicznej, gdyż aktualnie jest to 13 przepustów wałowych i 1 stacja pomp, która jest wyłączona z eksploatacji.
 - W stanie technicznym określonym jako bardzo dobry na dzień oceny pozostawało 27 stacji pomp, natomiast w 2013 roku oceniono tak samo tylko 16 stacji pomp. W złym (niedostatecznym) stanie nie pozostawała żadna stacja pomp.
 - W dobrym i zadowalającym stanie technicznym pozostawało 395,8 km kanałów, a 6,1 km było w złym stanie technicznym.
 - W dobrym i zadowalającym stanie technicznym pozostawało 157 przepustów wałowych, a 6 było w złym stanie technicznym. Przy czym w roku odniesienia w złym stanie pozostało 15 przepustów, przy mniejszej ich ogólnej liczbie.
 - W dobrym i zadowalającym stanie technicznym pozostawało 244 budowli piętrzących, a 40 było w złym stanie technicznym. Przy czym w roku odniesienia w złym stanie pozostało 75 przepustów, przy mniejszej ich ogólnej liczbie.

WNIOSEK: Porównując rok 2013 z 2015 stan techniczny urządzeń uległ znacznej poprawie.
- W raportowanym okresie przebudowano 12 stacji pomp, uregulowano 1,796 km rzek, przebudowano 79,279 km wałów oraz 39,961 km kanałów.

- Na terenie Powiatu Elbląskiego znajduje się 353,4 km wałów przeciwpowodziowych, z których 49% jest w dobrym stanie technicznym (niezagrożającym bezpieczeństwu) i 47% w stanie mogącym zagrozić bezpieczeństwu. Pozostałą długość wałów nie oceniono.

Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej

- Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej realizuje zadania określone w Rozporządzeniu nr 1 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 stycznia 2007 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej. W ankiecie przekazanej na cele sporządzenia niniejszego raportu wskazano dwie inwestycje, przy czym należy pamiętać, że wszelkie prowadzone działania Parku mają na celu szeroko rozumianą ochronę środowiska wg wskazań opisanych w ustanowionym Planie ochrony dla PKWE.

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Elblągu

- PZDR w Elblągu prowadzi działania statutowe. Liczne szkolenia, wykłady i demonstracje ukierunkowane na rolnictwo ekologiczne i integrowane mają znaczący wpływ na produkcję rolniczą w regionie. Łącznie w raportowanym okresie przeprowadzono 39 szkoleń i demonstracji.

Nadleśnictwa Dobrocin, Zaporowo, Młynary i Elbląg

- Nadleśnictwa prowadzą gospodarkę leśną zgodnie z Planami Urządzania Lasów oraz Programach Ochrony Przyrody Nadleśnictwa.
- W ankietach nie wykazano działań inwestycyjnych.

8. Wnioski

W raportowanym okresie, który przypada na lata 2014 i 2015 ogólny stan środowiska na terenie Powiatu Elbląskiego uległ poprawie. Za przytoczonym wnioskiem przemawiają pozytywne zmiany wskaźników monitorowania realizacji przyjętego Programu Ochrony Środowiska dla powiatu elbląskiego na lata 2014-2017.

Teren Powiatu Elbląskiego jest cenny przyrodniczo, o czym świadczy objęcie ochroną prawną niespełna 41% jego powierzchni oraz ustanowienie 605 pomników przyrody. W rozpatrywanym okresie nie utworzono żadnych nowych form ochrony przyrody, działania koncentrowały się na utrzymaniu i polepszaniu posiadanych zasobów.

Zarządzanie lasami było ukierunkowane zapisami zawartymi w Planach Urządzenia Lasów oraz Programach Ochrony Przyrody Nadleśnictwa. Działania te spowodowały wzrost lesistości terenu powiatu o 0,3% do poziomu 19,5%.

Obszar powiatu obfituje w zasoby wód podziemnych i powierzchniowych, z uwagi na bogatą sieć hydrograficzną. Zakres prowadzonych działań inwestycyjnych wyraźnie wskazuje na wysoką świadomość lokalnych społeczności, że jakość wód powinna być podnoszona oraz aktywnie należy chronić tereny zurbanizowane przed zagrożeniem powodziowym. W ostatnich latach Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych przeprowadził inwestycje o wartości przekraczającej 105 milionów złotych. Zostały one przeznaczone na budowę i modernizację urządzeń wodnych takich jak kanały, przepusty wałowe, stacje pomp i budowle piętrzące. Ponadto zmodernizowano niespełna 80km wałów przeciwpowodziowych. Stan infrastruktury hydrologicznej w porównaniu do poprzedniego okresu raportowania (raport za 2013 rok) uległ zdecydowanej poprawie. Jest to wynikiem zakończenia I Etapu Programu Żuławskiego 2030. Tymczasem prowadzone są przygotowania do kolejnego etapu, który będzie realizował między innymi plany wpisane przez ŻZMiUW do Programu Ochrony Środowiska.

Dużą presję na jakość wód wywiera gospodarka ściekowa, która również systematycznie ulega poprawie. Źródłem zanieczyszczeń są zrzuty z oczyszczalni ścieków komunalnych i przemysłowych oraz liczne zbiorniki wybieralne (które bardzo często nie są szczelne). Gminy w raportowanym okresie poczyniły liczne inwestycje w budowanie kanalizacji sanitarnej (przybyło ok. 51 km nowej sieci) oraz uruchamiane są programy dofinansowania do zakupu przydomowych oczyszczalni ścieków. W budowie sieci aktywne były Gmina Młynary, Pasłęk i Rychliki. Przebudowano oczyszczalnię w miejscowości Lisów (Gm. Elbląg) oraz wybudowano nowe w miejscowościach Powodowo i Protowo (Gm. Rychliki).

Znaczny wpływ na jakość wód, ma rolnictwo poprzez zastosowanie nawożenia, środków ochrony roślin oraz gromadzenie odchodów pochodzących z produkcji zwierzęcej. Uświadomieniem rolnikom jak znaczący wpływ mają ich działania na środowisko zajmują się Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie, poprzez Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego. Zespół doradczy prowadzi liczne szkolenia, demonstracje i wykłady dotyczące integrowanego i ekologicznego rolnictwa. Prowadzone są również działania doradcze w celu pozyskiwania środków finansowych na budowę np. płyty obornikowej, zbiorników na gnojowicę itp.

Na zasoby wodne wpływ ma jej pobór na cele technologiczne i bytowe. W celu pełnej kontroli nad ilością pobieranych wód oraz jakością (zdatnością do picia) prowadzone są inwestycje w rozbudowę sieci wodociągowej i stacje uzdatniania wody. W budowie tej infrastruktury aktywnych było 7 z 9 gmin powiatu elbląskiego. Sieć wodociągowa została rozbudowana łącznie o ok. 120 km. Spadło również zużycie wody w przeliczeniu na jednego mieszkającego o 1,8 m³.

Z danych monitoringu środowiska prowadzonego przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska wiadomo, że na terenie powiatu należącego do strefy warmińsko-

mazurskiej w 2014 roku (brak danych za rok 2015) występowały przekroczenia zawartości substancji w powietrzu poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10. Główną przyczyną przekroczeń była wzmożona emisja ze źródeł komunalnych tj. ze spalania paliw na cele grzewcze. Głównym paliwem stosowanym na terenie powiatu jest węgiel i drewno. Dodatkowym problemem eskalującym problem niskiej emisji są stare, nieefektywne kotły grzewcze. Mimo odnotowanych przekroczeń ogólna ilość emitowanych gazów i pyłów do powietrza uległy zmniejszeniu w porównaniu do roku 2013.

Sposobem na rozwiązanie problemu przekroczeń benzo(a)pirenu w pyłe PM10 jest zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych przez termomodernizację (ocieplenie ścian, stropów, uszczelnienie stolarki okiennej) oraz wykorzystanie nowoczesnych kotłów grzewczych oraz odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła gruntowe, powietrzne, kolektory słoneczne do przygotowania c.w.u. itp.). Część gmin przygotowuje się do pozyskania środków finansowych na cele zwiększenia efektywności energetycznej budynków. Pierwszy etapem jest sporządzenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej. Taki plan w 2015 roku sporządziły gminy: Elbląg, Milejewo, Młynary i Tolkmicko. W 2016 roku kolejne 2 gminy zakończyły pracy nad PGN-em. Należy podkreślić, że źródła ogrzewania budynków mieszkalnych powinny systematycznie ulegać zmianie celem ograniczania niskiej emisji. Na terenie powiatu elbląskiego wiele gmin nie posiada ciepła sieciowego lub jest ono bardzo słabo rozwinięte. Podobnie wygląda sprawa gazyfikacji gmin. W związku z tym poczynione przez gminy przygotowania do pozyskiwania środków finansowych na zmianę struktury źródeł ciepła na ograniczające, a nawet eliminujące niską emisję wydają się być bardzo dobrym kierunkiem.

Na jakość powietrza oraz hałas zdecydowany wpływ ma infrastruktura drogowa. Na terenie powiatu jest bardzo duży udział dróg gruntowych lub o nawierzchni utwardzonej nieulepszonej tj. bruk i tłuczeń. Korzystanie z takich dróg wiąże się z dużym zapyleniem oraz wzmożonym hałasem. Celem zwiększenia komfortu użytkowników dróg oraz domostw przy nich zlokalizowanych należałoby rozważyć zwiększenie ilości dróg o nawierzchni utwardzonej ulepszonej. Oczywiście każda inwestycja w utwardzenie drogi powinna być przeanalizowana indywidualnie i uzależniona o potrzeb lokalnej społeczności.

W raportowanym okresie ilość dróg gminnych o utwardzonej powierzchni ulepszonej wzrosła o 66,6 km na drogach gminnych oraz o 5,3 km na drogach powiatowych. Powstało również dodatkowych 10,3 km ścieżek rowerowych.

Obok kierunku jakości poprawy powietrza, w zakresie priorytetu poprawa jakości środowiska znajduje się kierunek ochrony przed substancjami chemicznymi w powietrzu. W substancje te wpisują się włókna azbestowe. Celem ograniczenia tego zagrożenia jest usunięcie wszystkich występujących wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z Krajowym Planem Usuwania Wyrobów Azbestowych powinno się dążyć do usunięcia i unieszkodliwienia wszystkich wyrobów do 2032 roku. W celu realizacji Krajowego Planu sporządzane są plany na szczeblu wojewódzkim, powiatu i gminy. Plany Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest posiada 6 gmin. Jedna gmina sporządziła plan w raportowanym okresie. Ponadto dokument ten posiada Starostwo Powiatowe w Elblągu. W badanym okresie prowadzono działania usuwania wyrobów azbestowych w zdecydowanie większym stopniu, niż w poprzednim okresie raportowania (usunięto o 126 Mg azbestu więcej). Część gmin mimo posiadanego planu nie prowadziła działań usuwania lub prowadziła je na bardzo małą skalę lub tylko w jednym z dwóch badanych lat. Wydaje się, że aby osiągnąć założony cel całkowitego usunięcia wyrobów azbestowych gminy powinny zintensyfikować swoje działania w tym zakresie.

Do działań chroniących środowisko przed czynnikami abiotycznymi tj. powodzie i pożary lasów przyczyniają się inwestycje w wyposażenie Ochotniczych Straży Pożarnych. W badanym okresie aktywny w tym zakresie było wyłącznie Starostwo Powiatowe w Elblągu, które przekazywał środki na zakup sprzętu. W ankietach otrzymanych od gmin, żadna z nich nie wskazała prowadzenia działań w tym kierunku.

Warto podkreślić, że w latach 2014-2015 żadna z gmin nie odnotowała powstania „dzikich wysypisk”, tym samym nie były przeznaczane środki finansowe na ich usuwanie.

W gminach zlokalizowanych na terenie Powiatu Elbląskiego dopracowania wymagają system gospodarowania odpadami komunalnymi. Szczególnie niepokojący jest fakt, że część gmin nie osiąga poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku rozbiórkowych odpadów budowlanych. Problem ten wymaga oddzielnej analizy aby określić przyczynę tej sytuacji m.in. możliwy jest brak wystarczającej ilości instalacji do odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Ponadto relatywnie jest niski poziom mieszkańców deklarujących prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych „u źródła”. Ta sytuacja również wymaga odrębnej analizy i zidentyfikowania narzędzi do aktywizacji mieszkańców powiatu do działań proekologicznych. Fakt ten może mieć swoje źródło między innymi z przyczyn częstego braku prowadzenia edukacji ekologicznej mieszkańców przez gminy. Edukację ekologiczną prowadzi Gmina Pasłęk oraz Gmina Tolkmicko. Ponadto działania w zakresie edukacji ekologicznej w badanym okresie prowadziło Starostwo Powiatowe w Elblągu, Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej oraz Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego.

Podsumowując, działania prowadzone na terenie powiatu zmierzają do polepszenia jakości środowiska, jednakże postęp jest zbyt mały. Sferami szczególnej aktywności są inwestycje prowadzone przez Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w wały przeciwpowodziowe oraz urządzenia wodne oraz inwestycje w sieć kanalizacyjną wraz z modernizacją i budową oczyszczalni ścieków oraz w sieć wodociągową wraz ze stacjami uzdatniania wody. Ponadto dobrym kierunkiem wydaje się być sporządzanie Planów Gospodarki Niskoemisyjnej, których realizacja wpłynie na wyeliminowanie przekroczeń dopuszczalnego poziomu benzo(a)pirenu w pyłe PM10 oraz zwiększy efektywność energetyczną budynków i infrastruktury na terenie gmin. Sferą, na którą gminy powinny zwrócić uwagę jest prowadzenie edukacji ekologicznej, aktywizacja mieszkańców do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych u źródła oraz rozwiązanie problemu nieosiągnięcia wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.